

Tillsammans för integration

Projekt för och med nyanlända, asylsökande och ensamkommande barn i Västra Götalands län

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Förord

Västra Götaland är ett dynamiskt och mångfasetterat län där människor med olika bakgrunder möts, lever och verkar tillsammans. Vi har i uppdrag att främja utrikesfödda kvinnors och mäns möjligheter att som den övriga befolkningen leva ett fritt, värdigt och självständigt liv. För att klara detta uppdrag är det avgörande att vi tillsammans arbetar aktivt och strategiskt med integrationsfrågor.

Länsstyrelsens statsbidrag är en viktig resurs för länets aktörer i arbetet för nyanländas etablering och integration. Statsbidragen möjliggör såväl tidiga insatser för asylsökande som ökad beredskap och kapacitet i mottagandet av nyanlända i länets kommuner.

Jag kan med glädje konstatera att det i vårt län pågår många insatser som på olika sätt underlättar den första tiden i Sverige – för såväl nyanlända som asylsökande och ensamkommande barn. Genom dessa insatser skapar kommuner, kommunalförbund och det civila samhället tillsammans bra förutsättningar för en god och hållbar etablering och integration.

Jag hoppas att denna projektkatalog ska inspirera och uppmana till fortsatt initiativtagande och samverkan i länet. Det är i samverkan som innovativa idéer kan skapas och bli till verklighet. Genom att samla och dela dessa erfarenheter hoppas vi kunna bidra till ett ännu starkare och mer inkluderande län där varje individ får möjlighet att utvecklas och bidra.

Vi vill rikta ett varmt tack till alla kommuner, organisationer och samarbetspartner som gör integrationsprojekten möjliga. Ert arbete gör skillnad – för individer, för samhällsgemenskapen och för framtiden.

Trevlig läsning!

Pia Falck, chef enheten för integrationsfrågor
Länsstyrelsen Västra Götaland

FOTO: MICHAEL JONSSON/SCANDINAV

Innehåll

- 2 Förord
- 4 Tillsammans för integration
- 5 Vilka bidrag kan jag söka?

6 Hälsa och välbefinnande

- 8 Beviljade projekt
- 8 Förstärkt mottagande av nyanlända och skyddsbehövande personer, utifrån ett helhetsperspektiv
- 9 Trafiksäkerhet för asylsökande
- 10 Odla din svenska
- 12 Hopp och kraft – mikrovanor för mindre ohälsa och förbättringar i vardagen
- 12 Hälsa, svenska och samhällsinformation
- 13 MakerSpace Extended
- 13 Medveten framtida hälsa – för alla
- 14 Insatser för att stärka asylsökandes psykosociala hälsa, motverka passivisering, främja etablering
- 17 Särskilda insatser för asylsökande
- 17 Hälsoskola för ukrainare i etablering inklusive metodutveckling
- 18 Hälsöfrämjande SRHR-insatser för vuxna på asylboende

20 Delaktighet

- 22 Beviljade projekt
- 22 En aktiv människa, en lyckad integration
- 23 Flyktingguide
- 23 Vägledningscentrum
- 24 Vägledningscentrum
- 26 Cykel- och simkurs för nyanlända
- 26 Jämfluencers
- 27 Digital delaktighet för utrikes födda
- 30 Så mycket mer
- 30 Bostadskoordinator
- 31 Vägledning och stöd för ökad integrering
- 31 Anvisningsboende Ukraina
- 32 Vägen fram
- 32 Kom med

- 33 Samverkan kring mottagandet av ensamkommande Skaraborg
- 33 Mötesplats

34 Arbete

- 36 Beviljade projekt
- 36 Integrationsbryggan
- 37 Sammanhållen språkutveckling och arbetsMARKnad
- 37 Svenska, samhällsinformation och arbetsintroduktion
- 38 Ökad förmåga – rekrytering nyanlända
- 41 Sammanhållen etablering
- 41 Tillsammansteamets verksamhet
- 42 Vägen till lyckad integration och arbete
- 42 Första steg i Sverige (FSS)
- 43 Kompetensutveckling i riktning mot egen försörjning
- 45 Fördjupad integration 2.0 i samverkan
- 47 Nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden**
- 48 Annan inspiration på ämnet arbete
- 49 Flyktingguide 2
- 49 Tugg
- 50 Cirkulär textil och integration

52 Föräldraskap

- 54 Beviljade projekt
- 54 Språk ger resursstarka föräldrar
- 55 Stöd till asylsökande föräldrar genom kulturtolkar
- 55 Vad är en kulturtolk?
- 56 Bygg en bro med språk
- 56 Inkluderande fritid
- 57 Kulturtolkar på familjecentraler
- 57 Språk-kraft på Familjecentralen Hasselkärnan
- 58 Trädgården öppen förskola
- 60 Starka föräldrar – ökat fokus på föräldraansvaret i Förälder i nytt land
- 61 Tillsammans mot arbete
- 64 Tillsammans för jobb och integration
- 64 Trygga föräldrar
- 65 Trygga mötesplatser

Tillsammans för integration

Projekt för och med nyanlända, asylsökande och ensamkommande barn i Västra Götalands län.

Denna katalog sammanställer samtliga projekt som Länsstyrelsen i Västra Götalands län beviljat medel till inom ramen för statsbidragen § 37, § 37a samt *Tidiga insatser för asylsökande (TIA)*. Under åren 2023 och 2024 beviljades totalt 58 projekt.

Projekten har varierande prioriteringar och insatser, allt från att stärka språkinläring och sysselsättning till att främja social gemenskap och demokratiskt deltagande. Samtliga projekt bidrar till att de globala målen nås och att invånare i länet får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Denna sammanställning visar att det finns ett stort engagemang och en vilja att samverka för ett mer hållbart och inkluderande samhälle. Tillsammans säkerställer vi en bra första tid i Sverige.

Instruktion till projektkatalogen

Använd ctrl/cmd+f för att söka på det som intresserar dig. Rubrikerna i innehållsförteckningen går att trycka på och för dig till önskat kapitel. Alla länkar leder dig till mer läsning inom temat.

FOTO: PLATTFORM/SCANDINAV

Vilka bidrag kan jag söka?

§37 – Beredskap och kapacitet

Kan sökas av *kommuner* och *kommunalförbund* som vill utveckla kapacitet och beredskap i mottagandet av nyanlända personer och ensamkommande barn. Kan även sökas av kommuner som vill utveckla samverkan. Förordning (2010:1122).

Bidrag för att utveckla kapacitet och beredskap i mottagandet av nyanlända

§37a – Flyktingguider och familjekontakter

Kan sökas av kommuner själva eller i samverkan med civila samhället för integrationsinsatser som underlättar etablering i samhället, skapar nätverk, stödjer språkinlärning eller ger socialt stöd. Förordning (2020:1122).

Bidrag för flyktingguider och familjekontakter

TIA – Tidiga insatser för asylsökande

Kan sökas av organisationer inom civila samhället, kommuner eller kommunalförbund för att främja asylsökande personers framtida etablering i Sverige genom en meningsfull sysselsättning under asyltiden. Förordning (2016:1364).

Bidrag för tidiga insatser för asylsökande

Hälsa och välbefinnande

Rätten till hälsa och fritid är en grundläggande mänsklig rättighet. Det är också en viktig förutsättning för nyanlända att etablera sig i samhället. Migrationsprocessen är för många en krävande period. Många nyanlända har erfarenheter av stress, osäkerhet och trauman från krig och katastrofer. Detta kan ha en negativ påverkan på såväl den fysiska som den psykiska hälsan. Samtidigt innebär ankomsten till ett nytt land nya utmaningar, såsom att lära sig ett nytt språk, förstå samhällets strukturer och skapa en ny social tillvaro.

Jämlik hälsa!

Hur kan ert projekt ta hänsyn till livsvillkor och hälsorisker för flickor och kvinnor med funktionsnedsättning?

Migrationsrelaterad ohälsa omfattar:

- **Före migrationen:** personens förutsättningar till hälsa i hemlandet, såväl tillgång till sjukvård och dess kvalitet som kunskap om hur en upprätthåller en god hälsa och individens förutsättningar för att göra det.
- **Under migrationen:** orsaken till att en person migrerar sätter förutsättningar för framtida hälsa. Flytt på grund av arbete och flykt från krig kan påverka hälsan på olika sätt. Upplevelser och erfarenheten från den fysiska resan till ett nytt land såväl som den administrativa processen som möter en kan ge spår på individens hälsa.
- **Efter migrationen:** faktorer som språkkunskaper, hälsolitteracitet (människors förmåga att förvärva, förstå och tillämpa hälsorelaterad information), levnadsvillkor, diskriminering och rasism kan påverka nyanländas förutsättningar till god hälsa efter migrationen till Sverige.

För att stötta nyanlända i denna process krävs insatser som främjar både hälsa och möjligheter till meningsfull fritid. Genom att erbjuda aktiviteter som stärker gemenskap och välmående kan vi bidra till att skapa bättre förutsättningar för en lyckad etablering och långsiktig integration.

FOTO: ODLA DIN SVENSKA

Visste du att ...

■ Migrationsrelaterad stress kan yttra sig på flera sätt, exempelvis genom svårigheter att sitta stilla och lyssna under längre perioder, glömma mötestider eller sämre inlärningsförmåga vad gäller SFI.¹

■ Minoritetsstress är ett resultat av samhällets begränsande strukturer och normer och leder till ojämlika livsvillkor. Personer som upplever minoritetsstress har ofta sämre psykisk hälsa än de som inte gör det.²

■ En persons hälsolitteracitet kan variera och förändras beroende på hälsoläge eller livssituation.³

■ Kvinnor med utländsk bakgrund och deras barn är överrepresenterade när det gäller både sjuklighet och dödlighet som är kopplad till graviditet och förlossning.⁴

■ Trots att asylsökande löper större risk att bli sjuka söker de vård mer sällan än inrikes födda. Utöver stigma och kulturella faktorer spelar det in att asylboenden generellt ligger geografiskt långt från vården.¹

Annan inspiration på ämnet hälsa och välbefinnande

[1. Fakta om migration och psykisk ohälsa – Hjärnkoll](#)

[2. Jämställt Västra Götaland – Länsstyrelsen Västra Götaland](#)

[3. Riva hinder – Kunskapscentrum för jämlik vård](#)

[4. Hälsa hos personer som är utrikes födda – skillnader i hälsa utifrån födelseland – Folkhälsomyndigheten](#)

[Mohammads berättelse – Hjärnkoll](#)

[Att möta vuxna med erfarenhet av migration och psykisk ohälsa – Hjärnkoll](#)

[Identifiera, stödja nyanlända med ohälsa/funktionsnedsättning – SKR](#)

[Racism in European Health Care: Structural Violence and Beyond – Sarah Hamed, Suruchi Thapar-Björkert, Hannah Bradby, Beth Maina Ahlberg, 2020](#)

[Särbehandling i vården – om rasism och minoritetsstress 6 april 2021 – Kropp & Sjal | Sveriges Radio](#)

[Nytt utbildningsmaterial ska stötta arbetet mot rasism i vården – Socialstyrelsen](#)

[Kulturformuleringsintervju som stöd – Transkulturellt centrum](#)

[Bemötandetips: Minoritetsstress – RFSL](#)

[Flyktingmedicinsk mottagning Göteborg – Vårdgivarwebben Västra Götalandsregionen](#)

Beviljade projekt

MÖLNDAL

Förstärkt mottagande av nyanlända och skyddsbehövande personer, utifrån ett helhetsperspektiv

Projektet är bestående av två olika insatser, insats 1 syftar till att främja nyanlända barns hälsa genom föräldraskapsstöd, insats 2 syftar till att öka förståelsen för socialtjänsten och vad de kan erbjuda för stöd.

Insats 1

Kommunen har upptäckt att mottagandet av nyanlända till stor del har fokuserat på boende och självförsörjning, men i vissa fall mindre på mottagandet av nyanlända familjer. Det har gjort att föräldrar i behov av stöd inte fångas upp i ett tidigt stadium utan ofta söker stöd sent. Projektet genomförs genom förstärkt bemanning i mottagandet av nyanlända familjer och en särskild rutin för mottagandet av nyanlända föräldrar kommer tas fram.

Insats 2

Insats 2 erbjuder öppet hus-tider hos kommunen tre gånger per vecka, två-tre timmar per gång. Här får målgruppen chans att ställa frågor och ta del av praktisk hjälp.

Projektägare	Mölndals kommun
Beviljad summa	1 605 265 kr
Bidrag	§37a
Projekttid	2024–2025
Kontakt	Görel Envall gorel.envall@molndal.se

VÄNERSBORG

Trafiksäkerhet för asylsökande

Asylsökande har rätt att köra bil i Sverige med ett giltigt körkort från sitt hemland. Först när en folkbokförs går det att ta ett svenskt körkort. Den processen kan ta lång tid och asylsökande kan under tiden köra bil i Sverige utan kunskap om svenska trafikregler.

Projektet syftar till att inkludera asylsökande i den övergripande nollvision som Sverige har: inga dödade eller skadade i trafiken. Studier visar att utrikes födda män löper 50 procent högre risk än svenskfödda män att råka ut för en personskadeolycka och utlandsfödda kvinnor har 10 procent högre risk jämfört med svenskfödda kvinnor, enligt Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI.

Tillvägagångssätt

Projektet bedriver trafiksäkerhetskurser på Restad gård. Kurserna informerar om bland annat trafikregler, synlighet, att cykla säkert, utrustning, barn i bil, lagar och regler kring bilen i trafiken. Baserat på deltagarnas önskemål bedrivs kurserna på lätt svenska utan tolk.

Projektägare	NTF Fyrbodol
Samverkanspartner	NTF Skaraborg, NTF Väst
Beviljad summa	104 798 kr (beviljat 2024)
Bidrag	TIA
Projektid	2023 och 2024
Kontakt	Agneta Berlin, agneta.berlin@ntf.se Trafiksäkerhet för asylsökande (ntf.se)

Att informera på lätt svenska

Ibland behövs det ingen tolk utan endast tålmod och lätt svenska. NFT Fyrbodol föreläser på lätt svenska och säkerställer att alla förstår informationen genom att:

- upprepa det som sägs flera gånger
- förklara ord och begrepp med andra ord
- dubbelkolla att alla i rummet förstår
- ta hjälp av de i gruppen att förklara för varandra
- använda bilder, filmer, gester och rekvisita.

FOTO: PLATTFORM/SCANDINAV

VÄNERSBORG

Odla din svenska

Odla din svenska är ett hälsofrämjande projekt som använder grön rehabilitering för att motverka psykisk ohälsa.

Hoppets trädgård – projektets odlingsområde och odlarförening på Restad Gård – erbjuder både öppna ytor, odlingslådor och ett växthus där deltagarna kan odla vad de önskar. Det som sedan skördas får deltagarna behålla, vilket blir ett sätt för deltagarna att upprätthålla en ekonomiskt hållbar och hälsosam kost.

Projektet blir på många sätt mer än bara ett hälsoprojekt. Deltagarna tränar svenska innan och under odlingssäsongen, de får en social gemenskap och introduceras till svenska förenings- och hållbarhetsnormer.

Jämställdhet

Projektet ser till att skapa en dialog om normer kring manliga och kvinnliga uppgifter relaterat till odling och matlagning.

Projektägare

Studieförbundet Vuxenskolan Väst

Beviljad summa

732 746 kr (beviljat 2024)

Bidrag

TIA

Projekttid

2024 och 2025

Kontakt

Richard Bennet

richard.bennet@sv.se

Hitta deltagare

- **Etablera projekt:** Odlad din svenska har varit en del av Restad Gård i flera år, och många boende känner igen projektet. Allt fler visar intresse och vill vara med.
- **Knacka dörr:** För att nå de som kanske behöver projektet allra mest – de som är isolerade och inte deltar i andra aktiviteter – går projektledaren runt och knackar dörr. Detta personliga möte gör det möjligt att nå ut till fler och skapa kontakt med dem som kan ha störst nytta av projektet.

Behålla deltagare

- **Bygga förtroende och tillit:** Genom att deltagarna alltid möter samma ledare skapas en stabil relation mellan ledaren och deltagarna, vilket stärker förtroendet och får deltagare att engagera sig.
- **Tydliga förväntningar:** alla deltagare är medvetna om att det är viktigt att passa tider och hålla sig till att prata svenska. Det är sedan projektets ansvar att skapa förutsättningar för detta, exempelvis med hjälp av kulturtolk och schemaläggning.
- **Gemenskap:** Odlad din svenska blir mer än bara språkträning – det utvecklas till en social gemenskap där deltagarna känner sig trygga, knyter kontakter och bygger relationer.

Aktiviteter utifrån säsong

- **Vår:** Deltagarna får teoretisk kunskap om odling och föreningskunskap. Odlingsprocessen börjar med förkultivering.
- **Sommar:** Den primära odlingssäsongen utgörs av odling, rensning, skötsel och skördning.
- **Höst:** Deltagarna förbereder för kommande säsong genom att ta till vara på fröer. Det arrangeras även matlagningsträffar där skörden från säsongen står i fokus.
- **Vinter:** Fokus ligger på teoretisk kunskap genom undervisning och studiebesök till närliggande platser för att lära sig mer om djur, natur, odling och hållbarhet.

Gruppdynamik

Varje år rekryteras totalt cirka 100 personer till projektet, sammansättningen av gruppen är strategiskt utförd av projektledarna som utgår från:

- En blandning av språkkunskaper: en heterogen språkgrupp gör det nödvändigt att träna svenska och riskerar inte att exkludera några språkgrupper.
- Att bevara deltagare: ungefär 15 deltagare från föregående grupp rekryteras som mentorer. Deltagarna kan på så vis föra vidare kunskap och fortsätta utveckla sin egen.

Grön rehabilitering

Rehabilitering där inslag av natur och trädgård används för att främja människors hälsa och välbefinnande.

[Läs mer om grön rehabilitering](#)

GÖTEBORG

Hopp och kraft – mikrovanor för mindre ohälsa och förbättringar i vardagen

Syftet med insatsen är att erbjuda aktiviteter för skyddsbehövande från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet. De flesta bor i kollektiva boenden i kommunen. Den osäkra perioden för målgruppen innan de har rätt att folkbokföra sig och ta del av ordinarie sociala insatser har tagit hårt på den psykiska hälsan.

Tillvägagångssätt

Många i målgruppen är inte motiverade eller har inte möjlighet att delta på aktiviteter utanför boendet, därför anordnar projektet aktiviteter på boendet. Aktiviteterna erbjuds två gånger per vecka och utgår från metodiken mikrovanor.

Projektägare	Göteborgs kommun
Samverkanspartner	Skyddsvärnet
Beviljad summa	1 653 630 kr
Bidrag	TIA
Projektid	2023–2024
Kontakt	Ragnhild Ekelund, projektledare ragnhild.ekelund@socialsydvast.goteborg.se

GÖTEBORG

Hälsa, svenska och samhällsinformation

Syftet med insatsen är att förmedla verktyg för att hantera stress, oro och dåligt mående hos målgruppen skyddsbehövande från Ukraina.

Tillvägagångssätt

Detta görs genom en sju veckor lång kurs som fokuserar på information och diskussion kring fysisk och psykisk hälsa. Det anordnas även fysiska övningar för att öka hälsan. Teman under kursen omfattar bland annat psykosociala utmaningar under asylprocessen, jämställdhet och hälsa, att motverka stress och sömnens betydelse.

Projektägare	Studieförbundet Sensus Västra Sverige
Beviljad summa	351 576 kr
Bidrag	TIA
Projektid	2023–2024
Kontakt	Jakob Lindkvist, enhetschef jakob.lindkvist@sensus.se sensus.se

LILLA EDET

MakerSpace Extended

Projektet syftar till att göra den befintliga mötesplatsen MakerSpace till en trygg och utvecklande plats för skyddsbehövande från Ukraina. MakerSpace är en plats för lärande genom kreativitet.

Tillvägagångssätt

I kombination med kreativa aktiviteter erbjuds målgruppen information om bland annat hållbar hälsa, svenska arbetsmarknaden och grundläggande digitala verktyg. Ytterligare aktiviteter planeras utifrån målgruppens önskemål med ett fokus på hälsofrämjande och jobbsökande.

Projektägare	Lilla Edets kommun
Samverkanspartner	Hej Främling
Beviljad summa	760 000 kr
Bidrag	TIA
Projekttid	2024–2025
Kontakt	Mai Lundell, integrationsamordnare mai.lundell@lillaedet.se lillaedet.se

LYSEKIL

Medveten framtida hälsa – för alla

Projektet syftar till att öppna dörren till en ökad psykisk hälsa hos nyanlända barn och unga. Målgruppen har ibland svårt att ta del av ordinarie hälsofrämjande insatser i kommunen, detta kan bero på språkbarriärer eller hälsolitteracitet. Projektet ska tillsammans med civilsamhällesaktörer testa och utveckla vägar till ökat välmående.

Tillvägagångssätt

Deltagarna erbjuds fysiska aktiviteter och kunskapshöjande insatser om fysisk och psykisk hälsa. Inom ramen för projektet ska även ungdomar utbildas till ledare för att på sikt leda övningar för andra barn och unga.

Resultat

Barn och unga får ett hälsofrämjande forum och lokala föreningslivet får verktyg att arbeta med målgruppen.

Projektägare	Lysekils kommun
Samverkanspartner	Ung Utveckling, SISU Västra Götaland m.fl.
Beviljad summa	750 000 kr
Bidrag	§37a
Projekttid	2023–2025
Kontakt	Sanna Lannesjö, enhetschef sanna.lannesjo@lysekil.se

RÖDA KORSET VÄNERSBORG

Insatser för att stärka asylsökandes psykosociala hälsa, motverka passivisering, främja etablering

Livet på flyktingförläggningen utgörs i stor utsträckning av väntan och brist på struktur och mening. Den egna identiteten och tidigare sociala sammanhang är nu utan värde. Till det kan finnas svåra minnen och upplevelser från hemland och flykt. Allt detta riskerar att påverka den psykosociala hälsan och den egna kraften att handla, förstå sina rättigheter och orientera sig i det nya sammanhanget och samhället.

Röda Korsets projekt för att stärka asylsökandes psykosociala hälsa vill se till att möta ohälsa så tidigt som möjligt under asyltiden. Genom aktiv stödverksamhet, sociala och hälsofrämjande aktiviteter och utflyter vill projektet öka asylsökandes trygghet, tillit och delaktighet på Restad Gård.

Nå målgruppen på Restad Gård

Röda Korset Vänersborgskretsen har varit närvarande på Restad Gård i 10 år och är den första aktören som möter asylsökande när de kommer till boendet.

Vid första mötet bjuds de in till en Whatsapp-grupp som administreras av Röda Korset, men som även fungerar som en länk till andra organisationer på Restad Gård. Aktiviteter, kurser och aktuell information kan delas i gruppen och når alla som valt att gå med i gruppchatten.

FOTO: RÖDA KORSET

FOTO: RÖDA KORSET

Daglig drop in-verksamhet

En stor del av projektet går ut på att hjälpa boende på Restad Gård med att:

- tolka dokument
- kontakta myndigheter
- kontakta vård och omsorg
- besvara fakturafrågor
- få juridisk rådgivning med hjälp av Röda Korsets jurister
- hänvisa vidare till Röda Korsets traumateam.

Det erbjuds även annan praktisk och digital hjälp som andra aktörer inte kan tillgodose.

Värdig välgörenhet

I utsatta situationer kan det kännas svårt och förminskande att ta emot gåvor. Röda Korset har noterat detta och erbjuder ett alternativ.

För att göra upplevelsen av att ta emot gåvor mer värdig har Röda Korset upprättat en "butik" i aktivitetshuset på Restad Gård. Där får boende själva välja vilka plagg de vill ha och även prova dem i ett provrum först. Kläderna är gratis men upplevelsen blir densamma som att handla i en butik.

Projektägare	Röda Korset Vänersborgskretsen
Beviljad summa	740 456 kr (beviljat 2024)
Bidrag	TIA
Projekttid	2024 och 2025
Kontakt	Malaz Mnwar malazmnawar@gmail.com rodakorset.se

Språkcafé och matgrupper

Projektet anordnar även gemensam matlagning som har visat sig vara en populär aktivitet. Det blir ett sätt att samlas runt mat, dela med sig av sin kultur och lära sig om andras.

Språkmatgrupperna använder sig av matsvinn från lokala matvarubutiker. Det väcker spännande diskussioner om ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Utöver gemenskapen centreras träffarna runt att prata svenska och diskutera hygien, matavfall och sopsortering samt kostens betydelse för hälsan.

Utflykter

Boende på Restad Gård har begränsade tillgångar och distansen till aktiviteter utanför boendet är lång.

Projektet finansierar och anordnar därför utflykter, exempelvis till simbassängen i Vänersborg, till badhuset i Trollhättan för simskola och till Vänersborgs museum.

Simskolan är ett uppskattat inslag och tillgodoser såväl den psykiska hälsan som den fysiska hälsan. Simkunnighet är relativt sällsynt i målgruppen, men är en viktig tillgång i ett land som Sverige med många sjöar och badplatser.

Språkundervisningen kombineras med barnpassning för att underlätta för ensamstående föräldrar och säkerställa att alla har lika tillgång till undervisning.

FOTO: RÖDA KORSET

GÖTEBORG

Särskilda insatser för asylsökande

Föreningen är verksam i en egen lokal i Göteborg där de erbjuder asylsökande en meningsfull tillvaro under asylprocessen. Projektet syftar till att öka målgruppens kunskaper i svenska – och därmed möjligheterna att kunna delta i det svenska samhället.

Projektet har dagliga insatser klockan 8.30–15.30 med avsatt tid för:

- enskild konsultation med anställda
- studiecirklar i svenska
- temadagar, föreläsningar och utflykter utifrån önskemål och behov.

Projektägare	Integrationsnätverk Göteborg
Beviljad summa	1 033 560 kr (beviljat 2024)
Bidrag	TIA
Projektid	2023 och 2024-2025
Kontakt	info@integrationsnatverk-goteborg.se integrationsnatverk-goteborg.se

LILLA EDET

Hälsoskola för ukrainare i etablering inklusive metodutveckling

Projektet riktar sig främst till skyddsbehövande från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet. Insatsen syftar till att öka målgruppens hälsa och information om hälsofrämjande strategier. Västra Götalandsregionen har en så kallad hälsoskola för nyanlända som informerar om svensk hälso- och sjukvård. Hälsoskolan är en samling material som går att ta del av digitalt.

Tillvägagångssätt

Projektet anställer ledare som talar ukrainska och har tidigare arbetslivserfarenhet av hälso- och sjukvård. Ledarna anordnar och leder fysiska hälsoskolor med hjälp av VGR:s material. Insatsen finns tillgänglig i Lilla Edet men kan erbjudas i övriga kommuner i länet om efterfrågan finns.

Projektägare	Lilla Edets kommun
Beviljad summa	586 329 kr
Bidrag	§37
Projektid	2024–2025
Kontakt	Mai Lundell mai.lundell@lillaedet.se

Hälsofrämjande SRHR-insatser för vuxna på asylboende

Projektet grundar sig i de mänskliga rättigheterna och de artiklar som behandlar allas rätt till hälsa, kroppslig integritet, utbildning och allas rätt att vara fria från våld.

En gång i veckan är Noaks Ark på plats på Restad Gård för undervisning om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Kurserna är indelade utifrån språk och kön för att möjliggöra så givande diskussioner som möjligt.

Varje termin anordnas:

- 4 tillfällen på tigrinja med tolk
- 4 tillfällen på arabiska med tolk
- 4 tillfällen på det språk som önskas av deltagare den terminen.
- Tillfällena är totalt 3 timmar:
 - 2 timmar föreläsning och diskussion
 - 1 timme avsatt för stödsamtal med föreläsaren på plats.

Agenda 2030 mål 3.7

Tillgängliggör reproduktiv hälsovård, familjeplanering och utbildning för alla

Att prata om känsliga ämnen

Att prata om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter med vuxna kan upplevas svårt och känsligt. Noaks Ark har hittat sätt att göra detta:

- **Närma sig ämnen succesivt:** Kurserna börjar i lättare teman som kärlek och relationer och närmar sig succesivt tyngre ämnen som sexuellt våld.
- **Utgå från gruppen:** Föreläsaren utgår alltid från gruppens diskussioner och det de har behov av att prata om. Under kursens gång dyker de flesta ämnena upp under diskussioner och frågestunder.
- **Förtroende:** Det kan låta banalt men för att skapa förtroende hos gruppen behöver föreläsaren se till att inte tala förminskande. Ett genuint intresse av gruppen och dess kunskaper och funderingar är grundpelare för ökat förtroende.
- **Inte vara rädd för delade meningar:** Vissa normer i Sverige kan verka kontroversiella och väcka debatt, som exempelvis rätten till abort och samtyckeslagen. De lagar som finns i Sverige är globalt sett i minoritet och det är inte konstigt att individer kan uppfatta dem som radikala. Just därför behövs ett forum där orsakerna och motiveringarna till Sveriges lagar och normer diskuteras. Oftast leder diskussioner om delade meningar till nya insikter.
- **Betona relevansen av sexualundervisning:** Det som lärs ut är en introduktion till vad deras barn kommer lära sig i skolan. Att ta del av denna undervisning i ett tidigt skede kan underlätta för föräldrar att stötta sina barns skolgång och uppväxt.
- **Betona rätten till information:** Föreläsaren kan alltid betona syftet med undervisningen, nämligen rätten till kunskap om reproduktiv hälsovård och familjeplanering. Det är ingenting de måste ta del av, men de har rätten till det.

Framgångsfaktorer

Under åren som Noaks Ark har undervisat om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter har de identifierat några framgångsfaktorer:

- **Föreläsarens egen erfarenhet** av asylprocessen i någon form, antingen att själv ha genomgått den eller haft föräldrar som genomgått den, har varit en faktor som ger förtroende.
- **Flera tillfällen per grupp:** minst fyra tillfällen med samma grupp har varit bra för att kunna succesivt närma sig jobbigare ämnen.
- **Flexibilitet:** att utgå från en struktur eller ett syfte men samtidigt vara flexibel gentemot målgruppen när det kommer till innehåll och upplägg.
- **Fokusera på likheter:** kärlek och sex är detsamma över hela världen. Diskussionerna har blivit som bäst när gruppen och föreläsaren möts i likheterna mellan länder och kulturer istället för olikheterna.
- **Frivilligt:** det är alltid frivilligt att delta och avsluta
- **Erbjuda inte tvinga:** Utgångspunkten är att erbjuda information om sexuell och reproduktiv hälsa, vilket är en rättighet inte ett tvång.
- **Kontinuitet:** det är alltid samma föreläsare som kommer samma tid varje vecka vilket gör det till en naturlig del av deltagarnas vardag att delta.
- Möta deltagarna med **empati, värme och medmänsklighet** i alla lägen.

Projektägare	Föreningen Noaks Ark Göteborg
Beviljad summa	341 667 kr (beviljat 2024)
Bidrag	§37
Projektid	2023–2024 och 2024–2025
Kontakt	info.goteborg@noaksark.org noaksark.org/gvg

FOTO: JORDI MORA IGUAL/MOSTPHOTOS

Delaktighet

Enligt Agenda 2030 ska samhällsaktörer främja fredliga och inkluderande samhällen. Under mål 16 finns delmål 16.10 som belyser vikten av tillgänglig information, för såväl vuxna som barn. Som nyanländ är tillgången till information en förutsättning för att kunna delta i samhället fullt ut. Alltifrån att söka arbete till att hitta ett socialt sammanhang kräver kunskap om såväl skrivna som oskrivna regler i samhället.

Tänk jämlikt!

Finns det grupper av invånare vars åsikter och perspektiv din organisation inte har kännedom eller kunskap om?

informationsverige.se

Information till målgruppen på 11 språk och till dig som arbetar med målgruppen.

informationsverige.se

De projekt som har beviljats medel inom temat delaktighet fokuserar på bland annat:

- **Samhällsinformation:** Målgruppen efterfrågar i många fall mer information om samhällsfunktioner, traditioner och normer än det som erbjuds i samhällsintroduktionen.
- **Svenska språket** är en förutsättning för att kunna ta till sig information och skapa kontakter. Utöver SFI-studier efterfrågar målgruppen forum där de kan tillämpa sin svenska eller ta del av fördjupad språkträning.
- **Tillgänglighet:** personer kommer till Sverige med olika grundförutsättningar som gör det enklare eller svårare att ta till sig information. Faktorer som digital färdighet, funktionsnedsättning och utbildningsnivå kan påverka hur snabbt en person etablerar sig.
- **Lära känna målgruppen:** för att kunna erbjuda relevant stöd behövs handfast kunskap om målgruppen och dess behov. Detta gäller även kunskap om hur barn på bästa sätt kan ta till sig viktig information. Kartläggningar och kunskapsöversikter kan möjliggöra detta.

Visste du att ...

■ Vårt sätt att tänka, minnas, sortera och förhålla oss till ny information påverkas av tillgången till ett skriftspråk. Om en inte har lärt sig läsa och skriva som barn kan det vara utmanande att lära sig det svenska språket genom traditionella inlärningsmetoder.⁵

■ Det är ofta de som är mest beroende av de digitala välfärdstjänsterna som är mest sannolika att befinna sig i ett digitalt utanförskap.⁶

■ Personer som har god kontakt med personer med annan bakgrund än sig själv har generellt högre tillit till lokalsamhället.⁷

■ Religionen har en stärkande, stöttande och integrerande funktion för migranter i Sverige.⁸

■ Människor kan vara digitala i en situation men ha svårigheter i en annan. En nyanländ person kan till exempel vara duktig på att ha kontakt med släkt och vänner på sociala medier, men ha svårigheter att kontakta myndigheter.⁶

Annan inspiration på ämnet delaktighet

[5. Metodstöd: Att vägleda och informera nyanlända som inte har lärt sig att läsa och skriva som barn – FoU Nordost](#)

[6. Ny FoU-rapport: Nyanländ i det digitaliserade samhället – FoU Nordost](#)

[7. Lokalsamhälletillit före och efter flyktingkrisen – Delmi](#)

[8. Migration, religion och integration – Delmi](#)

[Principen om universell utformning – MFD](#)

[Uppväxt påverkar nyanländas delaktighet i idrott och hälsa – Skolverket](#)

”Nyanlända möter en stor mängd information där fokus ofta ligger på avsändarens syfte att ge information, mindre på att informationen har kommit fram.”

Vägledningscentrum Kungälv kommun

FOTO: ALINGSÅS

Beviljade projekt

VÄNERSBORG

En aktiv människa, en lyckad integration

Projektet syftar till att erbjuda asylsökande på Restad Gård mer kunskap om det svenska samhället och fler verktyg för att kunna engagera sig i civilsamhället. Utifrån önskemål arrangeras följande aktiviteter:

- informationsträffar om myndigheter och andra samhällsaktörer
- volontärutbildning för de som vill engagera sig i civilsamhället
- utbildningar i projektledning och självorganisering för att bidra till ökad självständighet.

Resultat

Deltagarna får ett sammanhang där de känner sig behövda, kan engagera sig och aktiveras under asylprocessen. Den psykiska hälsan bland deltagare blir bättre.

Projektägare	Rädda Barnens riksförbund
Beviljad summa	1 104 770 kr
Bidrag	TIA
Projekttid	2024–2025
Kontakt	Linus Torgeby linus.torgeby@rb.se

GULLSPÅNG

Flyktingguide

Målet är att fler ska kunna ta till sig den ordinarie samhällsorienteringen. Projektet satsar på att nå de som faller mellan stolarna. Det gäller främst personer som skulle behöva repetition och inte har de digitala kunskaperna att repetera samhällsorienteringsmaterialet på egen hand.

Tillvägagångssätt

Varannan månad arrangeras dator- och digitaliseringskurser med 5–10 deltagare. Informationstillfällen i olika former arrangeras i samverkan med bland annat SFI, bibliotek och familjecentraler. Löpande insatser genomförs för att nå målgruppen, såsom att delta på språkträning och andra arrangemang där målgruppen finns.

Projektägare	Gullspångs kommun, enheten Arbetsmarknad och lärande
Beviljad summa	1 627 680 kr
Bidrag	§37a
Projektid	2024–2025
Kontakt	Annika Bengtzing annika.a.bengtzing@gullspang.se

KUNGÄLV

Vägledningscentrum

Projektet syftar till att förkorta processen för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Att veta hur samhället fungerar är en förutsättning för att kunna ta plats och vara delaktig. Många förväntas hämta denna information digitalt, vilket inte passar alla. Fysiska möten har därför efterfrågats av målgruppen. Projektet samordnar kommunens resurser i ett gemensamt center där nyanlända kan träffa olika professioner och få ett brett stöd.

Individer kan få stöd med:

- jobbsökande
- studie- och yrkesvägledning
- digitala verktyg
- att söka boende
- föräldraskapsstöd.

I centret ingår personal från:

- Enheten för stöd och försörjning
- vuxenutbildningen/SFI
- Enheten vägledning
- Introduktion och arbete (som även omfattar bostadsfrågor).

Projektägare	Kungälv kommun
Beviljad summa	863 116 kr
Bidrag	§37
Projektid	2024–2025
Kontakt	Nour Mohamad nour.mohamad@skola.kungalv.se

ALINGSÅS

Vägledningscentrum

Vägledningscentrum är en mötesplats med representanter från kommunens integrationsenhet, arbetsmarknadsenhet, SFI och studievägledning.

Insatsen grundas sig i utmaningen att en stor del av ansvaret för integrationsprocessen läggs på individen. Kommunen har noterat att många behöver ytterligare stöd för att bli självständiga i arbete, studier och i sin kontakt med myndigheter.

Vägledningscentrum blir ett forum för målgruppen att ställa frågor och få praktisk hjälp.

På ett år har Vägledningscentrum haft drygt 400 besök, varav många är återkommande.

Målet är att individerna ska bli självständiga i sin etablering, men projektet tar höjd för att detta kan ta tid och att personer ibland behöver återkomma flera gånger med liknande frågor.

Jämställdhet!

Det är generellt fler kvinnor som besöker Vägledningscentrum, vilket är en positiv utveckling då kvinnors delaktighet generellt är lägre än mäns.

Under projektets gång har det observerats att många kvinnor besöker Vägledningscentrum med frågor som rör sina mäns ärenden. Ur ett jämställdhetsperspektiv kan detta vara viktigt att följa. Om detta är en trend kan det vara en indikator på att ansvaret är för integrationsprocessen i nyanlända familjer är ojämnt fördelat och att kvinnor därmed får ta på sig mer arbete.

FOTO: ALINGSÅS

Framgångsfaktorer

- **Besökarna i fokus:** besökarnas behov är alltid i fokus och planeringen av workshops och aktiviteter utgår alltid från besökarnas önskemål.
- **Alltid samma personer:** besökarna vet vilka de kommer träffa på vägledningscentrum. Detta ökar tilliten till såväl projektet som samhällsaktörer i stort.
- **Odokumenterade besök:** Personalen agerar utanför sina myndighetsroller och hjälper till med sådant som myndigheter vanligtvis inte har utrymme för. Besöken dokumenteras därför inte.
- **Bekant mötesplats:** Vägledningscentrum håller hus i Campus Alingsås entré, där bland annat SFI-studier bedrivs. Platsen är därav bekant för målgruppen. Mötesplatsen har öppet för drop-in en gång i veckan alltid samma tid och samma plats.

Bromsklossar för integration

Besökarna har bett om hjälp med bland annat:

- skriva cv
- skicka jobbansökningar
- hitta utbildning
- söka CSN
- skriva ut och fylla i blanketter
- förstå blanketter
- navigera sina barns skolportal
- boka tid hos optiker
- hantera fakturor
- förstå information från myndigheter.

”Ofta finns det bromsklossar som egentligen är enkla att lösa men som skapar stress och oro hos personerna. Då kan vi hjälpa till och stötta personen i att komma vidare.”

*Vägledningscentrum
Alingsås*

Aktiviteter efter önskemål

Projektet anordnar även aktiviteter utifrån besökarnas önskemål, exempelvis:

- **Körkortsteori:** flera besökare försöker ta svenskt körkort men har haft svårt att ta till sig körkortsteori på svenska. Projektet kunde då anordna körkortsteori med tolk.
- **Rekryteringsträffar:** för att kunna knyta kontakter och få inspiration till framtida yrken har arbetsgivare besökt Vägledningscentrum och presenterat sina verksamheter.
- **Cykelkurs:** alla har inte tillgång till bil och vill ha möjligheten att cykla till arbete eller skola.

”VLC [vägledningscentrum] är bra för det är många som inte vet hur man söker jobb, skriver cv, betalar fakturor eller aktivitetsrapporterar. VLC löser många problem.”

Besökare på Vägledningscentrum Alingsås

Projektägare	Alingsås kommun
Beviljad summa	671 354 kr
Bidrag	§37
Projektid	2023 och 2024
Kontakt	Anna Hjalmarsson anna.hjalmarsson@alingsas.se

ORUST

Cykel- och simkurs för nyanlända

På en ö som Orust är det vanligt att cykel- och simkunskaper tas för en självklarhet. Att kunna cykla och simma är i många fall en nödvändighet för att få en anställning på ön, det ger också frihet och möjlighet till motion samt kan vara en livräddare i nödsituationer.

Tillvägagångssätt

Simkurs för nybörjade arrangeras för vuxna i målgruppen en kväll i veckan i tio veckor. Cykelkurs erbjuds på helger under projektets gång. Nyanlända barn erbjuds simskola som arrangeras av Henån Scoutkår och sommarsimskola under sommarlovet.

Projektägare	Orust kommun
Samverkanspartners	Henån Scoutkår
Beviljad summa	99 520 kr
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Visnja Orel visnja.orel@orust.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Jämfluencers

Projektets syfte är att ta fram en utbildning för asylsökande med målet att utbilda dem till "jämfluencers", för att aktivt främja jämställdhet. Målet är att inspirera till reflektion om normer som begränsar och förtrycker, skapa motivation till jämställdhet och därmed också minska risken för våld.

Under en förberedande workshop med målgruppen nyanlända unga vuxna framkom det att det liv de önskar leva i Sverige inte skiljer sig från vad svenska ungdomar drömmer om. Det framgick också att det finns hinder i form av starka traditionella mönster och bindningar till familjen, även bland männen. Det är en svår balansgång att behålla traditioner och kultur som är viktigt för den egna identiteten och relationen med familjen, och samtidigt tillägna sig helt andra idéer och normer.

Tillvägagångssätt

Deltagarna får efter grundutbildningen individuell handledning för att själva kunna organisera och genomföra aktiviteter i sina nätverk och därigenom sprida och främja jämställdhet.

Projektägare	MÄN för jämställdhet Göteborg
Samverkanspartners	Lex Femme & MIM Kunskapscentrum
Beviljad summa	400 000 kr
Bidrag	TIA
Projektetid	2024–2025
Kontakt	ordforande.gbg@mfj.se mfj.se

UDDEVALLA

Digital delaktighet för utrikes födda

Projektet *Digital delaktighet för utrikes födda* är en förstudie som kartlägger vad som har gjorts och vad som kan göras för att öka utrikes föddas digitala delaktighet.

På grund av Sveriges snabba digitala utveckling krävs en viss digital kompetens för att kunna etableras. Du måste förstå det digitala samhället för att förstå det svenska samhället och tvärt om.

Kommunen har noterat att utrikes födda inte deltar i befintliga insatser för digital delaktighet i samma utsträckning som inrikes födda. Däremot ber målgruppen ofta om hjälp med digitala tjänster.

Projektets förstudie består av tre delar: omvärldsbevakning, kartläggning av målgruppen och kartläggning av kommunen.

Tänk jämställdhet!

I familjer där det endast finns en telefon är det oftast mannen som ansvarar för den. Detta riskerar att öka kvinnor utanförskap i ett digitaliserat samhälle.

Tänk jämlikt!

Gruppen utrikes födda är en heterogen grupp. Personer har olika utbildningsnivåer, språkkunskaper, ekonomiska förutsättningar och social ställning.

Målet med är att hitta ett långsiktigt och hållbart arbetssätt för digital delaktighet.

Omvärldsbevakning

Förstudien började med att utforska och sammanställa insatser för utrikes föddas digitala delaktighet i och utanför Sverige.

De allra flesta insatser har bedrivits i projektform och inte implementerats i ordinarie verksamhet. Slutsatsen som dras är att det behövs ett mer långsiktigt perspektiv.

Digitaliseringen utvecklas och förändras i en snabb takt. Enskilda kunskaphöjande insatser för målgruppen kan hjälpa på kort sikt, men det behövs långsiktiga strategier för att motverka digitalt utanförskap på sikt.

Omvärldsbevakningen gav ökad insikt om de hinder som finns för digital delaktighet hos målgruppen, bland annat:

- Ekonomiska begränsningar i form av svårigheter att skaffa god utrustning och uppkoppling
- Ovana med digitala tjänster
- Svaga kunskaper i svenska och om det svenska samhället
- Brist på förtroende för myndigheter och deras e-tjänster
- Brist på självförtroende i teknikanvändningen generellt.

Barnkonventionen

Enligt artikel 18 i barnkonventionen ska staten ge föräldrar och vårdnadshavare lämpligt stöd för att kunna fullfölja sitt ansvar för barnets uppföstran och utveckling.

I dag förväntas föräldrar följa sina barns skolgång via digitala skolportaler. När föräldrar inte har den digitala förmågan att navigera dessa verktyg riskerar barn att inte få den stöttning de behöver.

Kartläggning målgrupp

Kartläggningen av målgruppen genomfördes med en enkätundersökning. Totalt svarade 104 invånare i kommunen. Resultatet visade bland annat:

- att cirka 50 procent av de tillfrågade tycker att det är svårt att använda dator, surfplatta eller mobiltelefon för att göra ärenden på internet och använda olika e-tjänster
- att cirka 50 procent av de tillfrågade anser sig missa viktig information eller stängs ute från delar av samhället på grund av detta
- att cirka 70 procent av de tillfrågade brukar få hjälp av någon de känner för att hantera dator, surfplatta eller mobiltelefon
- att över 60 procent av de tillfrågade blir hänvisade vidare när de ber personal i kommunens verksamheter om hjälp.

De initiala resultaten visar att det är viktigt vart en blir hänvisad vidare till med sina frågor. Det kan påverka såväl tilliten till kommunen som känslan av delaktighet i samhället”

Barnkonventionen

Enligt artikel 5 i barnkonventionen ska föräldrar utifrån barnets egen förmåga säkerställa att det får kännedom om och hjälp i att utöva sina rättigheter.

Barn får ofta ta ett större ansvar att hjälpa sina föräldrar i kontakten med samhällsaktörer när detta sker via digitala tjänster. Det kan handla om att hjälpa föräldrarna att navigera e-tjänster eller översätta information.

I situationer som dessa ansvarar barnet för att förmedla kunskapen om sina egna och sina föräldrars rättigheter och skyldigheter.

Kartläggning kommun

Genom en enkät till kommunanställda från olika verksamheter undersöks hur ofta de blir tillfrågade av medborgare att hjälpa till med digitala tjänster och om de vet var de kan hänvisa personen vidare.

Resultaten visar

- att invånare tenderar att vända sig till den person i kommunen de har förtroende för, inte nödvändigtvis den som mest troligt kan hjälpa till
- att kommunens personal anser sig kunna hänvisa personen vidare, men kanske inte till den som är bäst lämpad
- att vilken verksamhet invånare blir hänvisade till varierar i hög grad. Det kan vara allt från en specifik kollega till kommunens kontaktcenter eller it-avdelning.

Kartläggningen visar tydligt att det inte finns någon självklar instans i kommunen som kan hjälpa till med digitala tjänster. Det blir även tydligt att det inte finns någon rutin för att hänvisa personer vidare.

Projektägare	Uddevalla kommun
Beviljad summa	420 000 kr
Bidrag	§37
Projektid	2023–2025
Kontakt	Emilia Nilsson emilia.nilsson@uddevalla.se

FOTO: PLATTFORM/SCANDINAV

Lärdomar från projektet

- **Behov av generell kompetens:** digitala tjänster och appar uppdateras och nya tillkommer. Utbildningsinsatser för digital delaktighet måste generera generell digital kompetens, inte applikations-specifik kompetens. Det ska inte behövas en ny utbildning få fort en app uppdateras.
- **Mycket tas för givet:** hemsidor och appar har utvecklat ett språk med symboler. Det är exempelvis inte självklart för alla att tre streck leder till en meny.
- **Stärka självförtroende:** mycket handlar om att våga utforska hemsidor och appar. Det kan kännas läskigt att trycka på knappar utan att veta vart de leder.
- **Gemensam strategi:** det behövs en verksamhetsöverskridande strategi för hur kommunen ska stötta i frågor om digitala tjänster.
- **Utgå från målgruppen:** de allra flesta som tillfrågats i detta projekt använder smarttelefoner och utbildningsinsatser bör därför utgå från dessa.

FALKÖPING

Så mycket mer

Insatsen är tillgänglig för alla asylsökande och personer som omfattas av massflyktsdirektivet. Behovet av insatser bedöms däremot vara störst i målgruppen från Ukraina i år. Projektet riktar sig därför specifikt till ukrainsk- och rysktalande personer. Många i målgruppen är högtbildade och vill komma ut i arbete eller studier, men behöver mer information om de möjligheter som finns.

Tillvägagångssätt

Målgruppen erbjuds studiecirkelar på ukrainska. Där diskuteras bland annat det svenska samhället, svenska språket, arbetsmarknaden och hälsa. Det är viktigt för deltagarna att få träffa andra som befinner sig i samma situation och möta personer från Ukraina som bott i Sverige en längre tid och kunnat etablerat sig. Det ger en trygghet och ett sammanhang för deltagarna.

Projektägare	Studieförbundet Vuxenskolan Skaraborg
Beviljad summa	743 690 kr
Bidrag	TIA
Projektetid	2023–2024
Kontakt	Urban Lergård urban.lergard@sv.se

ÖCKERÖ

Bostadskoordinator

Projektet syftar till att stärka kommunens kapacitet att kunna vägleda nyanlända på bostadsmarknaden. Kommunen erbjuder kommunalt boende under de första två åren och målgruppen har ett stort behov av vägledning och stöttning inför att de ska ut på bostadsmarknaden.

Tillvägagångssätt

Projektet finansierar en bostadskoordinator anställd på kommunens etableringsenhet. Bostadskoordinatorns uppdrag är att öka kunskapen om rättigheter och skyldigheter för målgruppen på bostadsmarknaden. Det kan handla om rättigheter för hyresgäster och hyresvärdar, vad en bör tänka på vid kontraktsskrivning och vilka skyldigheter en har som hyresgäst.

Målet är att kunskapen sedan ska bevaras i verksamheten och att integrationshandläggare ska kunna vägleda nyanlända i frågor om boende även i framtiden.

Projektägare	Öckerö kommun
Beviljad summa	326 300 kr
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Kristofer Möller kristofer.moller@ockero.se

LYSEKIL

Vägledning och stöd för ökad integrering

Med anledning av lagändringen som gjorde det möjligt för skyddsbehövande från Ukraina att folkbokföra sig efter ett år i Sverige har kommunen sett ett ökat behov av vägledande stöd. Lagstiftningen för med sig andra rättigheter och skyldigheter för målgruppen som kan vara svåra att förstå.

Tillvägagångssätt

Projektet finansierar en temporär tjänst som ska stötta behovet av information under den initiala fasen med den nya lagstiftningen. Insatsen fungerar som en drop-in verksamhet som erbjuder rådgivning och vägledning för personer från Ukraina som kan folkbokföras.

Projektägare	Lysekils kommun
Beviljad summa	256 000 kr
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Dan Eriksson dan.eriksson@lysekil.se

GÖTEBORG

Anvisningsboende Ukraina

Insatsen riktar sig till flyktingar och nyligen folkbokförda från Ukraina. Massflyktsdirektivet och nya förutsättningar för folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina ökar behovet av information och vägledning till målgruppen.

Tillvägagångssätt

Projektet finansierar personal på anvisningsboendet i kommunen som kan svara på frågor och stötta målgruppen att navigera i det svenska samhället. Detta möjliggör för målgruppen att få korrekt och tillgänglig information på sitt modersmål.

Projektägare	Göteborgs stad
Beviljad summa	854 095 kr
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Ragnhild Ekelund ragnhild.ekelund@socialsydvast.goteborg.se

ALINGSÅS, LERUM, MÖLNDAL OCH PARTILLE

Vägen fram

Projektet syftar till att erbjuda utbildning och samhällsorientering för personer som omfattas av massflyktsdirektivet och inte har rätt till samma insatser som andra nyanlända. Projektet sträcker sig över fyra kommuner: Partille, Lerum, Mölndal och Alingsås.

Tillvägagångssätt

Insatsen utförs i kursformat med en fysisk träff i veckan i respektive kommun samt en digital träff. Varje tillfälle är 3 timmar. Kursen fokuserar på:

- samhällsorientering, såsom kontakt med myndigheter, mänskliga rättigheter och att vara förälder i Sverige
- söka arbete, inklusive cv-skrivande, hur en hittar arbete och att nätverka för arbete.
- hälsofrämjande aktiviteter, såsom diskussioner om vad hälsa är, kostnadsfria aktiviteter och föreningslivet i Sverige

Projektägare	Studieförbundet Vuxenskolan Göteborgsregionen Sydost & Sjuhärad
Beviljad summa	615 891 kr
Bidrag	TIA
Projektetid	2024 och 2025
Kontakt	Sanela Omanovic sanela.omanovic@sv.se sv.se

MÖLNDAL

Kom med

Insatsen riktar sig till boende på Sagåsen i Mölndal. Projektets mål är att främja asylsökande personers framtida etablering i Sverige genom en meningsfull sysselsättning. Folkbildningen bygger på delaktighet och inflytande vilket även genomsyrar detta projekt. Insatserna anpassas efter individens och gruppens behov. Anpassningen kan gälla olika kunskapsnivåer, tillgång till olika material och olika pedagogiska verktyg eller annat som krävs för att möta behoven och underlätta lärandeprocessen.

Tillvägagångssätt

På Sagåsen erbjuds:

- **svenskundervisning** en dag i veckan med en grupp på förmiddagen och en grupp på eftermiddagen med två ledare vid varje tillfälle
- **samhällsinformation** en dag i veckan med en grupp på förmiddagen och en grupp på eftermiddagen
- **digitalt** undervisningstillfälle en gång i veckan för dem som hellre vill delta digitalt.

Projektägare	Studieförbundet Vuxenskolan Göteborgsregionen Sydost & Sjuhärad
Beviljad summa	1 215 464 kr (beviljad 2024)
Bidrag	TIA
Projektetid	2024 och 2025
Kontakt	Sanela Omanovic sanela.omanovic@sv.se

SKÖVDE

Samverkan kring mottagandet av ensamkommande Skaraborg

I och med det minskade mottagandet av ensamkommande barn de senaste åren har det blivit svårare för enskilda kommuner att behålla boenden för målgruppen. Risken finns att kunskapen och kompetensen som krävs för ett gott mottagande försvinner när mottagandet av ensamkommande barn är lågt.

Tillvägagångssätt

Projektet går ut på att kartlägga möjligheten att samverka över kommungränserna för att målgruppen ska få bästa möjliga förutsättningar. Ensamkommande barn behöver ofta olika boenden över tid, vanligast är att barnen initialt behöver boende med personal dygnet runt (HVB) för att sedan flytta till familjehem eller liknande. Kartläggningen ska utforska möjligheten att upprätthålla ett gemensamt HVB-hem för ensamkommande barn i delregionen Skaraborg.

Projektägare	Skövde kommun
Beviljad summa	214 100 kr
Bidrag	§37a
Projektid	2023–2024
Kontakt	Birgitta Dahlgvist birgitta.dahlgvist@skovde.se

ALINGSÅS

Mötesplats

Projektet skapar en mötesplats där asylsökande alltid är välkomna. Mötesplatsen har svenskundervisning och det erbjuds även information om svenska samhället och om aktiviteter för barn och familjer.

Tillvägagångssätt

Insatsen erbjuder:

- svenskundervisning två kvällar i veckan
- träffar med enklare förtäring en gång i veckan
- jobbsökaraktiviteter, cv-skrivning och läxläsning en gång i veckan
- föreläsningar och friskvårdsaktiviteter två gånger i månaden
- fadderverksamhet löpande under hela projektet.

Mäta resultatet

Målet är att fler ska komma i arbete, hitta meningsfulla fritidsaktiviteter och lära sig svenska. Detta mäts genom att följa

- hur många deltagare som får en anställning,
- hur många deltagare som hittar en fritidsaktivitet och
- hur många som deltar på svenskundervisningen.

Projektägare	Equmeniakyrkan Alingsås
Beviljad summa	400 000 kr
Bidrag	TIA
Projektid	2024–2025
Kontakt	Peter Lindroos peter@eqal.se eqal.se

Arbete

Etablering på arbetsmarknaden och möjligheten att kunna försörja sig själv är viktigt för såväl individens hälsa som samhällets tillväxt. Arbetsmarknadsintegrationen i Sverige har varit relativt framgångsrik i jämförelse med andra europeiska länder, men det finns fortsatt utmaningar.

Det finns flera faktorer som kan påverka individers etablering på arbetsmarknaden och som kan fungera som utgångspunkt för integrationsprojekt:

- **Migrationsrelaterad ohälsa** kan försvåra personers etablering på arbetsmarknaden. Det kan exempelvis innebära svårigheter att passa tider eller ta initiativ.
- **Goda kunskaper i svenska språket** är i många fall ett krav för att få en anställning. Anpassad språkträning såsom yrkessvenska kan skynda på etableringen.
- **Sociala nätverk** spelar en viktig roll på den svenska arbetsmarknaden. Många jobb förmedlas genom personliga kontakter, vilket kan utgöra en utmaning för personer som är nya i Sverige.

Tänk jämlikt!

Hur kan ditt projekt arbeta för att motverka könsstereotypa föreställningar om manligt respektive kvinnligt kodade professioner och arbetsuppgifter?

- **Höga krav på utbildning och självständighet** kan försvåra för vissa att få och behålla ett arbete.
- **Diskriminering på arbetsmarknaden** är ett återkommande problem som påverkar både möjligheten till anställning och arbetsmiljön.

Baserat på dessa faktorer har projekt som fått statsbidrag från Länsstyrelsen Västra Götaland arbetat för arbetsmarknadsintegration genom:

- **Stöd till arbetssökande:** Projekten hjälper arbetssökande att utveckla färdigheter som krävs för att få arbete. Det kan även innebära att ge information om den svenska arbetsmarknaden och stöd i att söka jobb.
- **Stöd till arbetsgivare:** Projekten hjälper arbetsgivare att skapa mer inkluderande arbetsplatser. Många arbetsgivare står inför utmaningar med att hitta rätt kompetens och behöver verktyg för att ta till vara kunskaper som inte alltid passar in i traditionella kravprofiler.

Visste du att ...

■ Utrikes födda jobbar oproportionerligt ofta tillsammans med andra utrikes födda jämfört med inrikes födda.⁹

■ Diskriminering kan visa sig i att nyanlända är överrepresenterade i osäkra och temporära jobb.¹⁰

■ De som har en eftergymnasial utbildning har störst lönegap jämfört med svenskfödda med samma utbildningsnivå.⁹

■ Den rasism som förhindrar människors jämlika åtnjutande av rättigheter är sällan resultatet av individers ideologiskt motiverade illasinnade handlingar. Snarare är den en produkt av en historia och samtidigt där synliga minoriteter har mindre makt att utforma samhället och sina egna liv i Sverige.¹¹

■ Det tar längst tid för flyktinginvandrare och deras anhöriga att hitta ett arbete i Sverige jämfört med andra nyanlända.¹⁰

Annan inspiration på ämnet arbete

[9. Utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden – IFAU](#)

[10. Forskning i korthet nr 14 – Integration – Forte](#)

[11. Antisvart rasism och diskriminering på arbetsmarknaden – Länsstyrelsen](#)

[Jämlikhet i praktiken - metodstöd för en antirasistisk praktik – Länsstyrelsen](#)

[Validering och SeQF – Myndigheten för yrkeshögskolan](#)

[Exempelsamling – att nå utrikesfödda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknad och utbildning – Länsstyrelserna](#)

FOTO: JEANETTE LINDH SVANQVIST, BENGTSFORS

Beviljade projekt

LILLA EDET

Integrationsbryggan

I samband med att det öppna integrationcentret i kommunen stängdes ner uppstod ett brådskande behov att bedriva verksamheten i en ny lokal. Projektet finansierar Work&Makerspace där det erbjuds rådgivning, språkcafé och lågtröskelaktiviteter för nyanlända. Tillsammans verkar insatserna för att stegförflytta nyanlända närmare arbetsmarknaden.

Det långsiktiga målet är att bedriva verksamheten som ett socialt företag där deltagarna får anställning.

Samverkan

Projektet samarbetar bland annat med ABF som hjälper till med validering av deltagarnas kompetenser och utbildning av handledare till verksamheten.

Projektägare	Lilla Edets kommun
Samverkanspartners	ABF
Beviljad summa	928 532 kr
Bidrag	§37
Projektid	2023–2024
Kontakt	Mai Lundell mai.lundell@lillaedet.se

MARKS KOMMUN

Sammanhållen språkutveckling och arbetsMARKnad

Projektet syftar till att öka kommunens kapacitet att stötta nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Parallellt bidrar projektet till kommunens kompetensförsörjning.

Tillvägagångssätt

Projektet utvecklar ett arbetssätt som kombinerar språkträning och praktik. SFI-undervisning erbjuds på praktikplatsen tillsammans med stöd från språkombud. Språkombuden finns i de av kommunens verksamheter som tar emot språkpraktikanter. Projektet anordnar utbildning och stöd till språkombuden för att säkerställa en givande praktik och språkträning för deltagarna.

Projektägare	Marks kommun
Beviljad summa	1 501 792 kr
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Christina Engström christina.engstrom@mark.se

BORÅS

Svenska, samhällsinformation och arbetsintroduktion

Insatsen riktar sig till asylsökande som bor i eget eller kommunens kollektiva boenden. Deltagarna erbjuds studiecirkelar i svenska, samhällsinformation och arbetslivsintroduktion. Studiecirkelarna arrangeras på olika språk beroende på gruppens språkkunskaper. Ledarna finansieras av projektet och pratar det språk som kursen bedrivs på. De vanligaste språken har varit ukrainska och arabiska.

Insatsen bidrar till ökade kunskaper om den svenska arbetsmarknaden, ökat självförtroende och utökat nätverk. Detta kan i sin tur öka deltagarnas chanser att söka arbeten och bli anställningsbara.

Projektägare	Sensus Studieförbund Region Västra Sverige
Beviljad summa	759 985 kr
Bidrag	TIA
Projektetid	2023–2024
Kontakt	Lena Sjöberg lena.sjoberg@sensus.se

FOTO: ESSUNGA

ESSUNGA

Ökad förmåga – rekrytering nyanlända

Ökad förmåga - rekrytering nyanlända är ett projekt som utforskar ett nytt arbetssätt för att underlätta nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Särskilt fokus har lagts på nyanlända kvinnor med låg utbildningsbakgrund, då det är en grupp som generellt står långt från arbetsmarknaden.

Arbets sättet som används är en kombination av kunskapshöjande insatser för deltagarna (nyanlända utan arbete) och normbrytande insatser på arbetsplatser.

Projektet leds av en rekryterings samordnare finansierad av Länsstyrelsens medel och som är placerad hos kommunens arbetsmarknadsenhet.

Målet är att stötta deltagarna att bli anställningsbara och stötta arbetsgivare att anställa målgruppen.

Projektägare	Essunga kommun
Beviljad summa	694 600 kr
Bidrag	§37
Projekt tid	2024
Kontakt	Lena König lena.konig@essunga.se

Insatser för deltagare

- **Kartläggning av deltagare:** deltagarnas kunskaper, utbildningsnivå, arbetslivserfarenhet och intressen kartläggs av rekryteringssamordnaren.
- **Kurser i arbetsplatskunskap:** deltagarna får ta del av information och diskussioner om den svenska arbetsmarknaden.
- **Stöttning i kontakten med AF:** deltagarna får stöttning i sin kontakt med arbetsförmedlingen. Detta blir extra viktigt då det närmaste kontoret ligger långt från Essunga.
- **Cv-skrivning:** deltagarna får träna på att skriva cv så att de framöver har verktygen att själva uppdatera med nya erfarenheter. Projektet har noterat att många har fått cv skrivna åt sig och vet inte hur de själva redigerar och skriver om innehållet.

Insatser för verksamheter

- **Handledarutbildningar:** handledare på arbetsplatser som har praktikanter får en utbildning i handledarskap.
- **Dialog med enhetschefer:** rekryteringssamordnaren för dialog med enhetschefer för att introducera målgruppen och peka på fördelarna med att ta in praktikanter.
- **Yrkessvenska på arbetsplatser:** rekryteringssamordnaren har utbildning i yrkessvenska på arbetsplatser som har språkpraktikanter och andra som har behov av ökade yrkesspecifika svenskkunskaper.

"Det kan konstateras att samverkan med privata arbetsgivare är enklare, mindre tidskrävande samt ger bättre resultat än densamma med kommunala enheter."

Essunga kommun, Ökad förmåga – rekrytering nyanlända

Handleda handledare

Om en praktikplats ska vara givande behöver praktikanterna inkluderas i såväl det professionella som det sociala umgänget samt få en målmedveten svenskaträning.

En gång per termin erbjuds därför handledare en handledarutbildning. Utbildningen ska förbereda de på att ta emot och vägleda språkpraktikanter på sin arbetsplats.

Handledare väljs ut i dialog med projektledaren för att säkerställa att de som tar åt sig uppdraget vill och kan.

Utbildningen ger handledare både pedagogiska verktyg och verktyg för självreflektion och normkritik.

Självreflektionen fokuserar bland annat på frågor som:

- hur är jag som handledare?
- hur är mitt och resterande kollegors bemötande?
- hur gärna vill jag handleda?
- hur får jag med mina kollegor i arbetet?

"Problemet är inte att hitta praktikplatser eller få målgruppen ut på praktik, problemet är integrationen när de väl är där"

*Lena König
rekryteringssamordnare Ökad förmåga – rekrytering nyanlända*

Framgångsfaktorer:

- **Förstå uppdragets innebörd:** det handlar om att "sälja" in personer på arbetsplatser och gå i god för deras kompetens.
- **"Sitt inte på kontoret":** det gäller att vara ute i verksamheterna och förstå för vad arbetsgivarna har för behov och kompetenskrav.
- **Transparens:** våga fråga om språkrav. Arbetsgivare önskar ofta högre språkkunskaper än vad målgruppen kan leverera, därför behövs det transparens från verksamheterna om den lägsta nivå som krävs för att kunna utföra arbetet. Arbetsgivares krav behöver också kunna möta verkligheten.
- **Parallella insatser:** kombinationen av praktik och givande språkträning som exempelvis yrkessvenska har varit en framgångsfaktor i detta projekt.
- **Kartläggning i form av dialog:** kartläggningen går ut på att ta reda på deltagarnas kompetenser och utmaningar, men även deras intressen och drömmar. Genom detta får deltagarna en bättre förståelse för hur deras erfarenheter kan omsättas i möjligheter på den svenska arbetsmarknaden.
- **Yrkessvenska:** yrkesspecifika svenskakunskaper kan ge nyanlända större möjligheter få ett arbete utan fullständig svensk kunskap.
- **Målmedveten språkinlärning:** det gäller att testa olika metoder och övningar för att säkerställa att kunskapen sätter sig. Projektet har exempelvis använt sig av övningar som "med andra ord" där den ene ska förklara ett ord och den andre ska gissa vilket ord det är som beskrivs.

"Att prata med en golvmopp är ingen språkpraktik"

Deltagare Ökad förmåga – rekrytering nyanlända

Jämlikhet

- **Odiagnostiserade inlärningssvårigheter:** Personer som kommer till Sverige med odiagnostiserade inlärningssvårigheter får inte det stöd de behöver utan en utredning. Utredningen i sig kan vara stigmatiserad och svårt att framställa som ett hjälpmedel för arbete. Som projektledare blir det en utmaning att erbjuda det stöd deltagarna behöver och har rätt till.
- **Ensamstående mammas chans till arbete:** Det är i många fall en utmaning att hitta bra praktikplatser för ensamstående mammor. Det är få arbeten erbjuder dagtidstjänster till målgruppen och ett arbete utanför 8.00–16.00 är svårt att anpassa till barnomsorgen. Flera ensamstående mammor behöver därför tacka nej till jobberbjudanden då de inte kan lämna sina minderåriga barn ensamma hemma utan tillsyn.

FOTO: ESSUNGA

MARKS KOMMUN

Sammanhållen etablering

Det finns ett behov av att utveckla samarbetet med näringslivet i Marks kommun för att öka jobbökningarna för nyanlända. Projektet Sammanhållen etablering vill möta detta behov genom ett mer aktivt och metodutvecklat matchningsarbete av arbetsgivare och arbetssökande. I dag saknar delar av näringslivet i Marks kommun och offentliga arbetsgivare kunskap om den faktiska arbetskraft som finns tillgänglig.

Tillvägagångssätt

Målgruppens kompetenser kartläggs nogra utifrån metoderna BIP och MD1. En motsvarande kartläggning görs av arbetsgivarens rekryteringsbehov. Kommunal personal som arbetar med målgruppen kommer även att få kompetensutveckling för att arbeta med dessa metoder och arbeta för en jämställd arbetsmarknad.

Matchning från dag 1 (MD1) har fokus på att överföra information mellan arbetssökande och arbetsgivare för att nå hållbara matchningar.

BIP-metoden betonar vikten av att tro på människors förmåga, att bygga tillit, att ge kontinuerligt stöd och att samverka för att stötta arbetssökande mot egen försörjning.

Projektägare	Marks kommun
Beviljad summa	1 997 965 kr
Bidrag	§37
Projekttid	2023-2024
Kontakt	Christina Engström christina.engstrom@mark.se

MÖLNDAL

Tillsammansteamets verksamhet

Projektet går ut på att skapa ett operativt team med medarbetare från olika kommunala verksamheter såsom arbetsmarknad, boende, folkhälsa, volontärverksamhet, språkcentrum och öppna förskolan. Det operativa teamet arbetar på individnivå med målgruppen och kartlägger, planerar, matchar/jobbcoachar och utbildar. Målgruppen är främst skyddsbehövande från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet. En stor del av målgruppen bor i kollektiva boenden i kommunen, extra insatser görs även för att nå de som bor i eget boende.

Mål

Genom ett nära samarbete med deltagarna, föreningsliv, arbetsgivare och andra verksamheter som kommer i kontakt med målgruppen är målet att utveckla flexibla arbetsmetoder. Målsättningen är att dessa arbetsmetoder ska öka kommunens beredskap att ta emot även kommande flyktingströmmar.

Projektägare	Mölnåls kommun
Beviljad summa	123 027 kr
Bidrag	§37a
Projekttid	2023-2024
Kontakt	Anders Nordberg Markhede anders.nordberg-markhede@molndal.se

GÖTEBORG

Vägen till lyckad integration och arbete

Projektet vill tillgodose målgruppens önskemål om att lära sig mer om det svenska samhället och arbetsmarknaden. Insatsen erbjuder asylsökande ett utbud av studiecirklar, föreläsningar och studiebesök som stöttar deltagarna att:

- förstå det svenska samhället
- bryta isolering genom uppsökande och anpassade aktiviteter – fysiskt och digitalt
- reflektera över normer och värderingar om jämställdhet
- komma in på arbetsmarknaden genom till exempel cv-skrivning och dialog om ”sociala koder” på den svenska arbetsmarknaden.

Projektägare	Studieförbundet Vuxenskolan Göteborg
Samverkanspartner	Föreningen Utbildningscenter för Integration (UCI)
Beviljad summa	1 433 379 kr (beviljat 2024)
Bidrag	TIA
Projektid	2024 och 2025
Kontakt	Sofia Lilliebjelke sofia.lilliebjelke@sv.se

GÖTEBORG, VÄNERSBORG OCH MÖLNDAL

Första steg i Sverige (FSS)

Asylsökande personer är medvetna om att sina chanser att få stanna i Sverige höjs om de arbetar, samtidigt är det väldigt svårt för dem att komma in på arbetsmarknaden. Denna stress och oro påverkar målgruppens psykiska hälsa negativt. Det har på grund av detta uttryckts ett önskemål om fler insatser på Migrationsverkets boenden på Restad Gård och Sagåsen.

Tillvägagångssätt

Projektet erbjuder sociala aktiviteter på asylboenden, informationsträffar med samhällsinformation och stödverksamhet för guidning av arbetsmarknaden. Genom dessa insatser önskar projektet minska en del av den oro som målgruppen upplever. En central del i Support Group Networks arbete är självorganisering och alla aktiviteter bedrivs av personer som antingen befinner sig i eller har gått igenom asylprocessen.

Projektägare	Support Group Network
Beviljad summa	602 700 kr
Bidrag	TIA
Projektid	2024–2025
Kontakt	Bilal Almobarak bilal.almobarak@supportgroup.se

MARIESTAD

Kompetensutveckling i riktning mot egen försörjning

Projektet Kompetensutveckling i riktning mot egen försörjning erbjuder nyanlända förberedande insatser för att lättare ta steget in på den svenska arbetsmarknaden.

En central del av projektet är språkträning via appen Lingio, där deltagarna får tillgång till kurser i yrkessvenska. Detta kompletteras med individuell stöttning och vägledning för att främja både språkutveckling och arbetssökande.

Deltagarna ingår i Arbetsförmedlingens etableringsprogram och har därför redan en sysselsättning, såsom SFI, praktik eller arbete. Projektet är tänkt som ett kompletterande stöd som inte tar tid från de redan pågående insatserna inom etableringsprogrammet.

Projektledarna besöker även deltagare som omfattas av utbildningsplikt direkt i klassrummet, där de samtalar om svensk arbetsmarknad, jobbsökande och arbetsplatskunskap.

När deltagarna genomfört sina kurser i Lingio hålls gemensamma firanden med ceremoni och utdelning av fysiska certifikat. Detta är uppskattat och stärker både individens och gruppens motivation.

Lingio

Lingio är en app för språkinlärning med inriktning på yrkessvenska. Deltagarna väljer själva vilket yrke de vill rikta in sig på och kurserna anpassas efter yrkesval.

Appen erbjuder korta kurser som ska genomföras inom sex månader, vilket innebär att deltagarna endast behöver ägna 10–15 minuter om dagen åt kursen. Många deltagare slutför kurserna ännu snabbare.

En viktig funktion i appen är att projektledarna har möjlighet att följa deltagarnas framsteg i realtid. Detta gör det enklare att anpassa stödet efter individuella behov och identifiera vilka områden som kräver extra insatser.

Projektet använder Lingio som ett stödverktyg som kombineras med personlig vägledning och stöttning. Deltagarna får med hjälp av projektet en mer effektiv och heltäckande språkutveckling inom sitt yrkesområde och därmed bättre förutsättningar för arbete.

Jobb- och utbildningsmessa

Som avslut för projektet anordnas en jobb- och utbildningsmessa i Mariestad.

Till mässan bjuds arbetsgivare och utbildningsaktörer som presenterar sina behov och vilka möjligheter de kan erbjuda.

På mässan deltar bland annat Arbetsförmedlingen, vuxenutbildningen, kommunala verksamheter och näringslivet.

Intern kompetensutveckling

Projektet riktar sig inte endast till arbetssökande nyanlända utan även till kommunanställda som möter målgruppen. Personalen erbjuds kompetenshöjande insatser som syftar till att utveckla verktyg för att hantera kulturkrockar samt förståelse för olika kommunikationssätt.

Det som upplevs självklart av kommunal personal kanske inte är självklart för nyanlända och tvärtom. Att få en förståelse för detta och ett forum att diskutera utmaningar och framgångar kan möjliggöra en lyckad etablering.

Att hantera kulturkrockar är inte en självklar kompetens att ha och ytterligare kompetensutveckling kan alla ha nytta av.

Framgångsfaktorer

- **Fira framgång:** deltagarna kan ha en lång väg till arbete och det är därför extra viktigt att fira alla framgångar på vägen. Exempelvis genomförda kurser, praktikplatser och inte minst anställningar.
- **Fysiska certifikat:** att få ett fysiskt intyg på sina kunskaper kan vara avgörande för jobbsökandet och deltagarnas självförtroende.
- **Individuell stöttning i arbetssökandet:** deltagarna är väldigt motiverade och vill arbeta. Det kan därför kännas som en svår motgång när de inte får jobben de sökt. Då är det extra viktigt att få en individuell stöttning som lyfter personens kompetenser och påminner om att det inte är ett personligt nederlag att inte bli anställd.
- **Ta vara på momentum:** tar det lång tid att komma i sysselsättning kan det bli ännu svårare att söka arbete. Det gäller att ta vara på deltagarnas initiala motivation och engagemang. Att vara arbetssökande under lång tid kan vara utmanande för såväl ekonomin som den mentala hälsan.
- **Fritt yrkesval:** deltagarna väljer själva vilket yrke de ska fördjupa sina svenskakunskaper inom. De allra flesta är ivriga att komma ut i arbete och väljer de yrken som har kortast väg till arbete.
- **Erbjuda inte tvinga:** projektet är inte en myndighetsutövning utan presenteras som ett erbjudande till deltagarna att skynda på sin svenskaträning.

Projektägare	Mariestads kommun
Beviljad summa	2 121 475 kr
Bidrag	§37
Projekttid	2023–2024
Kontakt	Tobias Nyberg tobias.nyberg@mariestad.se

FOTO: BENGTSFORS

BENGTSFORS

Fördjupad integration 2.0 i samverkan

Projektet drivs av grannkommunerna Bengtsfors och Mellerud. Tillsammans erbjuder de insatser som stärker deltagarnas lokalkännedom och position på arbetsmarknaden.

Insatserna riktar sig främst till nyanlända i kommunen som haft svårt att etablera sig. Det kan bero på låg eller ingen skolbakgrund, inlärningssvårigheter eller behov av mer individanpassade insatser.

Många deltagare har behov av språkträning utöver SFI-utbildningen för att komma in på arbetsmarknaden medan andra har kommit längre i sin språkprogression och behöver andra arbetsmarknadsinsatser.

Projektägare	Bengtsfors Kommun
Samverkanspartner	Melleruds Kommun
Beviljad summa	1 368 444 kr
Bidrag	§37
Projektid	2024
Kontakt	Ulrika Moberg, enhetschef ulrika.moberg@bengtsfors.se

Insatser

Projektet har två deltagargrupper, en i Bengtsfors och en i Mellerud. Grupperna tar del av insatser både tillsammans och var för sig.

Insatserna kombineras utifrån individens behov. Det kan vara kombinationer av exempelvis SFI, praktik och projektinsatser.

Projektinsatserna är bland annat:

- Lingio språkträning med individuell stöttning
- Individuell kartläggning, stöttning och uppföljning utifrån BIP-metoden. Metoden betonar vikten av att tro på deltagarnas förmåga, bygga tillit och ge kontinuerligt stöd..
- Gäster från exempelvis:
 - 1:e socialsekreterare – ekonomiskt bistånd
 - polis
 - begravningsentreprenör
 - näringslivsutvecklare
 - Svenska kyrkan
 - Arbetsförmedlingen
 - Folk tandvården.

”Roligt att få åka till en annan kommun, jag har fått nya vänner”

Deltagare i Fördjupad integration 2.0 i samverkan

Jämlikhet

Trots att många deltagare har utvecklat sina språkkunskaper under projektets gång är det en utmaning för deltagare med odiagnostiserade koncentrations- eller inlärningssvårigheter.

Utmaningen blir att erbjuda rätt stöd till deltagare utan utredning och diagnos, vilket arbetsmarknadsenheten i kommunen inte kan utföra själva.

Samverkan över kommungränser

Projektledaren jobbar över kommungränserna, vilket har haft fördelar för såväl deltagarna som kommunerna själva.

Deltagarna:

- får en chans att bredda sitt kontaktnät genom att träffa deltagare från den andra kommunen
- får en inblick i arbetsmarknaden utanför sin egen kommun
- får testa kollektivtrafiken och pendlingsmöjligheterna till arbete vilket för många är ett stort steg.

Kommunen:

- får en övergripande förståelse för arbetsmarknaden i hela marknadsområdet
- får en mer konkret förståelse för vilka arbeten som finns i området och hur pendlingsmöjligheterna ser ut.

Familjefest på Långevi Gård

Ett exempel på lyckad samverkan mellan näringsliv, arbete och integration, utbildning, kultur och fritid.

Tillsammans anordnades en gårdsfest där kommunen och arbetsförmedlingen kom till deltagarna i stället för tvärtom!

[Läs mer om Familjefest på Långevi Gård](#)

”Deltagarna har blommat ut och visar ett större engagemang under tiden i projektet. Framgångsnyckeln är definitivt kombinerade insatser utifrån respektive individ och behov.”

Madeleine Westerström

Projektledare Fördjupad integration 2.0 i samverkan

Nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden

Nyanlända kvinnors etablering på arbetsmarknaden

Agenda 2030 betonar att arbetstagares rättigheter och arbetsmiljö både ska skyddas och främjas. Kvinnliga migranter lyfts särskilt fram som en utsatt grupp på arbetsmarknaden.

Rapporter från Arbetsförmedlingen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) visar att arbetsmarknadsinsatser inte når utrikes födda kvinnor i samma utsträckning som män. För att minska utanförskap och öka ekonomisk jämställdhet är det viktigt att fler utrikes födda kvinnor får hjälp och stöd att komma i arbete.

Jämställdhetsmyndigheten har pekat på flera faktorer som gör det svårt för utrikes födda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden:

- **Systematiska hinder:** såsom långa handläggningstider hos myndigheter, långa väntetider och höga kostnader för barnomsorg, bristande kompetens hos myndigheter i frågor om jämställdhet, mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld.
- **Strukturella hinder:** såsom att kvinnor ofta bär huvudansvaret för barn och familj samt diskriminering på grund av kön och etnicitet.
- **Individuella hinder:** såsom svårigheter att uppfylla krav på formell utbildning och olika typer av ohälsa. Det kan skapas en ond cirkel när bristen på arbete bidrar till ohälsa samtidigt som god hälsa ökar chanserna att komma i arbete. Utrikes födda kvinnor står generellt längre från arbetsmarknaden än män och kan drabbas hårdare av de konsekvenser som följer långtidsarbetslöshet.

Sysselsättningsgapet mellan utrikes födda kvinnor och män har många orsaker. Det behövs därför många olika åtgärder, allt ifrån förändringar i samhällsaktörers arbetssätt till riktade insatser till målgruppen.

Visste du att ...

■ Utrikes födda i Sverige upplever i högre grad än utrikes födda inom EU att orsaken till diskriminering på arbetsmarknaden baseras på utländsk härkomst.¹²

■ I samtliga kommuner i Västra Götaland är utrikes födda kvinnor den gruppen som har lägst medelinkomst – lägre än både inrikes födda kvinnor och män samt utrikes födda män.¹⁴

■ Många utrikes födda kvinnor upplever strukturell diskriminering utifrån etnicitet, kön, religionstillhörighet, funktionsnedsättning, klass och ålder.¹⁴

■ De senaste åren har sysselsättningsgapet och skillnaden i arbetskraftsdeltagandet mellan utrikes födda kvinnor och utrikes födda män ökat.¹⁵

■ Män får generellt ett "första riktigt jobb" och stabilare anknytning till arbetsmarknaden snabbare än kvinnor.¹³

Annan inspiration på ämnet arbete

[15. Stärkta möjligheter genom samverkan – Jämställdhetsmyndigheten](#)

[12. Arbetsmarknaden för utrikes födda i Sverige och EU – SCB](#)

[13. Forskning i korthet nr 14 – Integration - Forte](#)

[14. Jämställt Västra Götaland - Länsstyrelsen Västra Götaland](#)

[Kvinnors hälsa 2023 – Sveriges kvinnoorganisationer](#)

[Insatser riktade till utrikes födda kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknad och utbildning – en exempelsamling – Länsstyrelsen](#)

[Unga utrikes födda kvinnors etablering i arbetslivet | MUFC](#)

FOTO: ULRICEHAMN

GULLSPÅNG

Flyktingguide 2

Gullspångs kommun har etablerade insatser för nyanlända som syftar till att korta vägen till självförsörjning och aktivt kunna delta i arbets- och samhällslivet. Det erbjuds även språkstödande insatser i form av exempelvis språkstöd mot arbete och studier.

Kommunen har identifierat att kvinnor inte deltar i etableringsinsatserna i samma utsträckning som män. Syftet med projektet Flyktingguide 2 är därför att hitta arbetssätt för att nå utrikes födda kvinnor som i dagsläget inte tar del av insatserna.

Arbetssättet utgår från uppsökande verksamhet via exempelvis primärvården, mödravården, barnvården, öppen förskola och civilsamhällesorganisationer för att träffa målgruppen där de är. Extra fokus läggs på föräldralediga kvinnor eftersom erfarenhet visar att långa perioder av föräldraledighet kan försvaga kunskaper i svenska språket och hindra anknytningen till arbetsmarknaden.

Projektägare	Gullspångs kommun
Beviljad summa	1 456 233 kr
Bidrag	§37a
Projektetid	2025
Kontakt	Annika Bengtzing annika.a.bengtzing@gullspang.se

ÅMÅL

Tugg

Många nyanlända kvinnor i kommunen har erfarenhet av förädling och preservering av råvaror och mat från sina hemländer. Projektet Tugg syftar till att ta tillvara på intresset och kunskaperna om mat för att stärka målgruppens position på arbetsmarknaden. Målgruppen har uttryckt önskemål om att få utveckla dessa kunskaper i en praktisk miljö samtidigt som de får träna svenska språket.

Insatsen avser att tillvarata dessa önskemål och tillsammans med målgruppen bygga upp en gruppverksamhet med syfte att främja språkförmåga, praktiska kompetenser och entreprenörskap.

Tillvägagångssätt

Projektledaren och gruppen arbetar aktivt för att skapa kontakter med det lokala näringslivet, såsom restauranger, caféer och lantbruk. Detta görs för att ordna studiebesök och introducera arbetsmöjligheter för gruppen. Stor vikt läggs vid att deltagarna själva styr innehållet utifrån sina egna behov och idéer.

Projektägare	Åmåls kommun
Beviljad summa	880 000 kr
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Bodil Söderlund bodil.soderlund@amal.se

FOTO: ULRICEHAMN

ULRICEHAMN

Cirkulär textil och integration

Cirkulär textil och integration är ett projekt som kombinerar behovet av arbetsmarknadsinsatser för nyanlända och kommunens krav på återbruk av textilier.

Många nyanlända i kommunen har angivit att de arbetat inom textilbranschen i sitt hemland, men detta har varit svårt att validera utan certifikat från en officiell utbildning.

Projektet är utformat för att ta till vara deltagarnas kunskaper och säkerställa att de möter textilbranschens kunskapskrav i Sverige. Det blir även ett forum för svenskaträning och gemenskap.

Projektet är inte begränsat till utrikes födda kvinnor, det är riktat

till alla som står långt från arbetsmarknaden. Utrikes födda män har däremot generellt en kortare väg till arbete vilket gjort att det främst är kvinnor som tagit del av projektet.

Projektägare	Ulricehamns kommun
Beviljad summa	657 108 kr
Bidrag	§37
Projektid	2024–2026
Kontakt	Yohana Sandahl yohana.sandahl@ulricehamn.se

Återbruk

- **Högre krav:** Kommunen har de senaste åren fått högre krav på sig att återbruka textilier och det finns ett ökat intresse för att lappa och laga i stället för att köpa nytt.
- **Dubbla syften:** Projektet har därmed dubbla syften. Främst handlar det om att få nyanlända kvinnor in i arbete – men det blir även ett tillfälle för kommunen att utforska sätt att återbruka och återanvända textilier.
- **Återanvändbara tossor:** Projektet har som mål att börja producera återanvändbara tossor till omsorgsverksamheter i kommunen.
- **Gåvor:** Projektet använder endast textilier som blir över från produktion och som skänkts till projektet. Detta betyder att det som produceras är beroende av de material som finns tillgängliga.

Jämställdhet

Utrikes födda män har generellt en kortare väg in på den svenska arbetsmarknaden än utrikes födda kvinnor.

Det kan bero på att män kommer till Sverige med mer arbetslivserfarenhet och utbildning än kvinnor samt att kvinnor lagt mer tid på hemarbete och barnomsorg.

Projektet är inte begränsat till kvinnor, målgruppen är alla nyanlända som står långt från arbetsmarknaden. Projektets utformning gör däremot att det främst är kvinnor som deltar.

Lärdomar

- **Innebörden och nivån av ”sömnadsbakgrund”** är inte alltid den samma i Sverige som i deltagarnas hemländer.
- På grund av att många deltagare har **lägre sömnadskunskaper än vad projektet först trott** har insatserna börjat på en mer grundläggande nivå och initialt fått ett något annorlunda syfte än planerat.
- Målet är inte nödvändigtvis att alla deltagare ska arbeta inom textilbranschen, men det blir ett bra **forum för arbetsmarknadsenheten att bygga förtroende** och kartlägga deltagarnas styrkor och intressen.
- **Gemenskapen** och stöttningen som deltagarna får genom projektet har visat sig vara den centrala framgångsfaktorn.
- **Alla lär sig inte bäst i en skolbänk:** deltagarna i projektet får träna svenska på ett mer tillgängligt sätt.
- Projektet är en **lågtröskelverksamhet** för nyanlända som har visat sig öka deras engagemang för övriga etableringsinsatser.
- Projektet har blivit en **viktig plats för deltagarna** där de får träna svenska utifrån sina behov, lära sig nya kunskaper och stötta varandra.

”Vi ser att deltagare som haft låg närvaro på SFI och visat lågt engagemang för etableringsinsatser har börjat delta alltmer efter att de började i projektet”

Yohanna Sandahl, projektledare Cirkulär textil och integration

Föräldraskap

Barnkonventionen är numera svensk lag och ska garantera barns rättigheter. De flesta föräldrar vill ge sina barn så bra förutsättningar som möjligt. En flytt till ett nytt land kan utmana föräldraskapet och öka behovet av stöd. Nyanlända föräldrar ska stötta barnens integration och utveckling samtidigt som de själva lär sig ett nytt språk, ska navigera en ny arbetsmarknad och hitta rätt i en ny samhällsstruktur.

I kommuner erbjuds föräldraskapsstöd som riktar sig till samtliga invånare. Utrikes födda föräldrar tar däremot inte del av föräldraskapsstödet i samma utsträckning som inrikesfödda föräldrar. Utifrån denna erfarenhet har statsbidraget för paragraf 37a nationellt särskilt fokuserat på insatser för nyanlända som är hemma med små barn.

Tänk jämlikt!

Hur kan ditt projekt främja jämställt föräldraskap?

Projekt som fått statsbidrag för föräldraskapsstöd arbetar bland annat med att:

- **Öka kunskap om rättigheter och skyldigheter:** Projekten hjälper föräldrar att förstå sina egna och sina barns rättigheter, till exempel vad barnkonventionen innebär och hur man kan sätta gränser som förälder.
- **Ge tydlig information om samhällsresurser:** Många föräldrar känner inte till vilka stöd som finns, som barnavårdscentraler, öppen förskola och familjerådgivning. Detta kan göra att de inte söker hjälp när de behöver.
- **Bygga tillit till myndigheter:** Det finns en utbredd rädsla för myndigheter, ofta baserad på okunskap och rykten. Projekten arbetar för att öka förståelsen för hur olika samhällsaktörer fungerar och att deras syfte är att stötta familjer.

Visste du att ...

■ Både normer på arbetsplatsen och jämställdhet i familjen påverkar kvinnors och mäns nyttjande av rätten till föräldradeltid, särskilt i privat sektor.¹⁵

■ Barn till föräldrar som lider av psykisk ohälsa till följd av exempelvis traumatiska händelser har en förhöjd risk att själva utveckla psykisk ohälsa.¹⁶

■ Närheten till närstående kan påverka föräldrars självuppskattade föräldraförmåga, närhet till stöd kan öka ens upplevda föräldraförmåga.¹⁷

■ Framför allt kvinnor avbryter sina SFI-studier i samband med graviditet, föräldraledighet och vård av barn.¹⁹

■ Ibland kan föräldrar som är nya i Sverige uppleva en förändrad maktbalans i familjen. Exempelvis om barnen lär sig språket fortare än föräldrarna eller skapar egna sociala nätverk utanför familjen.¹⁸

Annan inspiration på ämnet föräldraskap

[15. Jämställt Västra Götaland – Länsstyrelsen Västra Götaland](#)

[16. Förebyggande insatser till barn i familjer med missbruk, psykisk sjukdom och våld – Folkhälsomyndigheten](#)

[17. Rapport – Att vara förälder idag - MFOF](#)

[18. Föräldrar som är nya i Sverige – MFOF](#)

[19. Studieavbrott och genomströmning i sfi – Skolverket](#)

[Att vara förälder i ett nytt land – Västra Götalandsregionen](#)

[Föräldraskap i Sverige](#)

[Föräldraskapsstöd för nyanlända föräldrar – vad fungerar – Göteborgsregionen](#)

FOTO: PLATTFORM/SCANDINAV

Beviljade projekt

BORÅS

Språk ger resursstarka föräldrar

Projektet bedrivs på kommunens öppna förskolor med målet att stötta nyanlända mammor och pappor. Målet är att underlätta etableringen för nyanlända föräldrar som är hemma med små barn. Detta görs med hjälp av kulturtolkar på plats som fungerar som en länk mellan SFI, förskollärarna och familjerna.

Detta projekt fokuserar på tre övergripande områden:

- SFI-undervisning för att stödja språkinläringen.
- Föräldrastöd: öka föräldrakompetensen genom föräldrastödjaren som också kan slussa till andra insatser. Det främjar barns hälsa och utveckling och är en viktig skyddsfaktor för barnet.
- Kulturell och språklig länk: informera om svenska samhället och stötta genom att slussa föräldrarna till rätt stöd i samhället. Detta bidrar till att motverka desinformation och misstro till myndigheter.

Projektägare	Borås kommun
Beviljad summa	2 363 952 kr
Bidrag	§37a
Projektid	2023–2024
Kontakt	Carina Einarsson carina.einarsson@boras.se

VÄNERSBORG

Stöd till asylsökande föräldrar genom kulturtolkar

Tiden som asylsökande upplevs ofta som stressig och osäker. För föräldrar kan den stressen även påverka föräldraförmågan. De möts av andra rättigheter och skyldigheter som förälder och förväntas snabbt ställa om till dessa. Barn som börjar skolan och lär sig språket snabbt kan upplevas ta över rollen som den som vet hur det fungerar i det svenska samhället. Här kan föräldrar ha svårt att hänga med och det kan vara svårt att veta hur man "får" sätta gränser för sina barn.

Insatsen syftar till att stötta föräldrar i asylprocessen, erbjuda information om vad som förväntas av föräldrar i Sverige och bidra med enskilt stöd från kulturtolkar som talar samma språk och som har förståelse för de asylsökande personernas situation.

Projektägare	Föreningen Tidigt Föräldrastöd
Beviljad summa	803 438 kr (beviljat 2024)
Bidrag	TIA
Projektid	2024 och 2025
Kontakt	Karin Favali Andersson k.favander@gmail.com tidigtforaldrastod.se

Vad är en kulturtolk?

I ett nytt land kan både språk och kultur behöva översättas. Till skillnad från en språktolk kan en kulturtolk översätta både språkligt och kulturellt. En kulturtolk kan vara särskilt behjälplig när en nyanländ möter det offentliga, exempelvis i möten med socialtjänsten. Kulturtolken kan förmedla information mellan den nyanlända och tjänstepersonen och säkerställa att det inte uppstår missförstånd.

Kulturtolkens styrka är att själv ha erfarenhet av integrationsprocessen och därmed förståelse för nyanländas situation. En kulturtolk är inte begränsad av att behöva översätta ordagrant det personen säger utan kan förklara med andra ord eller relatera till liknande saker i hemlandet. En kulturtolk har i många fall mer kontakt med personen de översätter för än vad en språktolk har, det byggs därför tillit och förtroende som kan underlätta kontakten med det offentliga på lång sikt.

Det är viktigt att kulturtolkar kan prata och förstå både svenska och sitt modersmål. Det är även viktigt att kulturtolkar har en god förståelse för det svenska samhället. Det är därför avgörande att kulturtolkar får den stöttning och den utbildning som krävs för uppdraget.

Flertalet projekt som har beviljats statsmedel av Länsstyrelsen Västra Götaland har tagit hjälp av kulturtolkar i sina insatser. Det har visat sig vara positivt för såväl nyanlända som tjänstepersoner i det offentliga.

[Läs mer om kulturtolkar hos Föreningen Tidigt Föräldrastöd här!](#)

BORÅS

Bygg en bro med språk

Detta projekt erbjuder föräldraskapsstöd till nyanlända genom språkinläring. Insatserna inkluderar:

- **Utbildning och workshopar:** föräldrarna får möjlighet att lära sig om barnets språkutveckling och konkreta strategier för att stödja denna utveckling i vardagen.
- **Information och resurser:** föräldrarna får skriftlig information, böcker och andra resurser för att fortsätta sin kunskapsutveckling på hemmaplan. Detta leder till att föräldrarna har tillgång till pålitlig information och resurser som stödjer deras fortsatta lärande.
- **Gemenskap och stöd:** insatsen blir en inkluderande och stödjande miljö där föräldrarna kan känna sig stärkta i sin roll som aktiva deltagare i samhället och i sina barns liv.

Projektägare	Borås kommun
Beviljad summa	1 530 836 kr
Bidrag	§37a
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Carina Einarsson carina.einarsson@boras.se

HÄRRYDA

Inkluderande fritid

Detta projekt är en brobyggare mellan föräldrar och föreningsliv. Enheten för nyanlända har noterat att många barn till nyanlända påbörjar fridisaktiviteter, men ofta slutar efter en kort tid. För många föräldrar kan det vara en utmaning att anpassa sig till föreningslivets förväntningar, vilket kan bero på allt från okunskap om hur ideella föreningsars fungerar till ekonomiska hinder.

Tillvägagångssätt

Projektet startar med en kartläggning av målgruppen och en kartläggning av föreningslivet i kommunen. Projektet anordnar därefter prova på-tillfällen hos föreningar där nyanlända familjer introduceras till kommunens föreningsliv. Parallellt anordnas informationsmöten riktade till föreningar för att öka förståelsen om nyanlända familjers situation och tillsammans hitta sätt att öka målgruppens delaktighet.

Projektägare	Härryda kommun
Beviljad summa	291 468 kr
Bidrag	§37a
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Anna-Lena Wallin anna-lena.wallin@harryda.se

SKÖVDE

Kulturtolkar på familjecentraler

Projektet vill säkerställa att nyanlända föräldrar nås av korrekt information och får samma möjligheter att utöva sitt föräldraskap som andra föräldrar.

Tillvägagångssätt

Projektet finansierar kulturtolkar som är tillgängliga både på familjecentraler och på andra platser i kommunen, såsom BVC, förskolor, skolor och BMM. Detta ger föräldrar möjlighet att ställa frågor om exempelvis barnens skolgång, det svenska skolsystemet och socialtjänstens arbete. Svaren ges på ett sätt som är anpassat efter deras språkkunskaper och kulturella erfarenheter med hjälp av kulturtolkar.

Resultat

Ett tydligt exempel på kulturtolkens viktiga roll var när deltagarna fick information om biblioteket. Föräldrarna förstod inte att det var gratis att låna böcker, vilket den svensktalande personalen inte tidigare insett var otydligt. Tack vare kulturtolkens medverkan kunde fler barn få tillgång till bibliotekets böcker och därmed tillgång till läsning.

Projektägare	Skövde kommun
Beviljad summa	65 341 kr
Bidrag	§37a
Projektetid	2023–2024
Kontakt	Mirjam Nydahl mirjam.nydahl@skovde.se

STENUNGSSUND

Språk-kraft på Familjecentralen Hasselkärnan

Projektet syftar till att öka tilliten till det svenska samhället genom aktiviteter som tar hänsyn till att många i målgruppen inte behärskar svenska och ofta bär på trauman som gör det svårt att ta till sig information.

Familjecentralen i kommunen används som mötesplats för språkfrämjande aktiviteter. Varje vecka erbjuds språkträning och sociala aktiviteter. En gång i månaden hålls svenskamingel där personer med olika språkkunskaper kan träffas. Inom projektet ordnas även studiebesök utifrån deltagarnas önskemål, exempelvis till förskola, skola, föreningsliv och bibliotek.

Resultat

Projektet ger nyanlända föräldrar möjlighet att skapa ett socialt nätverk, öva sina språkkunskaper och få anpassat stöd i sitt föräldraskap.

Projektägare	Stenungssunds kommun
Beviljad summa	408 308 kr
Bidrag	§37a
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Carina Johansson Strandberg carina.johansson-strandberg@stenungssund.se

VÄRGÅRDA

Trädgården öppen förskola

Möta målgruppen där de är

Under 2023 genomfördes en social rapport på uppdrag av socialtjänsten i Vårgårda. Rapporten pekade på att ett särskilt område i kommunen har betydande utmaningar. Här är inkomstnivåerna lägre, otryggheten större och andelen försörjningsstödmottagare högst i kommunen. Dessutom framkom att många invånare med utländsk bakgrund har låg tilltro till det svenska samhället i allmänhet och socialtjänsten i synnerhet.

I kommunen finns en uppskattad öppen förskola som lockar många föräldrar. Däremot är det tydligt att föräldrar från det aktuella området deltar i betydligt lägre utsträckning än föräldrar från andra delar av kommunen.

Socialtjänstens analys av situationen visar att fler samhällsfunktioner behöver närvara i området för att etablera relationer och bygga tillit och förtroende.

Som en del av denna strategi startade projektet Trädgården öppen förskola, som flyttar öppna förskolans verksamhet till området och möter målgruppen där de är.

”Vi måste även prata om vad man får göra och vilka rättigheter man har, inte bara vad man inte får göra i Sverige.”

Personal på Trädgården öppen förskola

Upplägg

- **Samhällsaktörer på plats:** förskollärare, familjestödare från socialtjänsten, arbetsmarknadshandläggare, SFI-lärare och språkstödare finns på plats. Målet är att underlätta övergången från föräldradedighet till arbete, bryta ensamhet och stärka kontakten med samhällsaktörer.
- **Tillgängligt stöd:** Målgruppen erbjuds föräldraskapsstöd från socialtjänsten utifrån sina egna behov och förutsättningar i en trygg miljö.
- **Praktisk hjälp på plats:** SFI och arbetsmarknadsenheten har avskilda bord på den öppna förskolan där deltagarna kan få individuellt stöd. Det kan handla om deras individuella ärenden, hjälp med digitala tjänster eller att få kontakt med rätt verksamhet inom kommunen.
- **Tryggare alternativ:** Föräldrar som vanligtvis inte besöker den öppna förskolan deltar i gärna denna verksamhet, eftersom den erbjuder språkstöd och möjligheten att möta andra nyanlända föräldrar i en trygg miljö.
- **Språkträning genom lek och lärande:** Aktiviteter som läsning, sagor och sånger är centrala. De främjar barnens utveckling och hjälper föräldrarnas språkinläring på ett naturligt och lättillgängligt sätt.

Verksamheten bedrivs i en lokal som föräldrarna redan känner till och besöker i andra sammanhang!

Framgångsfaktorer

- **Diskutera arbete:** Alla föräldrar kanske inte vill börja arbeta direkt, men de ska ha samma möjlighet att göra ett eget, informerat val. Därför diskuteras arbete och arbetsmarknad även under föräldraledigheten.
- **Trygg närvaro:** Verksamheten bedrivs i en lokal där föräldrarna redan känner sig trygga. Det har blivit en naturlig mötesplats.
- **Fokus på rättigheter:** Föräldrarna får kunskap om sina rättigheter och barnkonventionens innebörd. Detta bidrar till att motverka rädslan för socialtjänsten och tvångsomhändertagande av barn.
- **Gemensamt ansvar:** Projektet drivs gemensamt av arbetsmarknadsenheten (AME), SFI och familjecentralen (socialtjänsten). Alla involverade verksamheter delar ansvaret för projektets framgång.

[Läs mer om öppen förskola](#)

SKR – Öppen förskola för arbete och integration

Kommunen är även en del av SKR:s nationella projekt *Öppen förskola för arbete och integration*. Genom detta projekt får de ta del av processtöd och dialog med andra kommuner i projektet.

Genom SKR får de stöd med bland annat:

- Att nå målgruppen och öka deltagandet
- Uppföljning och utvärdering
- Att främja språkutveckling
- Att främja hälsa, egenmakt och jämställdhet
- Att leda och stötta en organisation i förändring

FOTO: PLATTFORM/SCANDINAV

Projektägare	Vårgårda kommun
Beviljad summa	448 000 kr
Bidrag	§37a
Projektid	2024–2025
Kontakt	Annelie Vårhall annelie.varhall@vargarda.se

GÖTEBORG

Starka föräldrar – ökat fokus på föräldraansvaret i Förälder i nytt land

Projektet syftar till att utveckla utbildningsmaterialet *Förälder i nytt land* baserat på kursdeltagarnas önskemål. Tre delar ska under projektets gång utvecklas och läggas till i ordinarie utbildningsmaterial:

1. **Föräldrastrategier:** exempel på olika föräldrastilar och handfasta strategier för föräldraskapet.
2. **Gängkriminalitet:** information om riskbeteenden och vad föräldrar kan göra för att skydda sina barn mot att dras in i gängkriminalitet.
3. **Hedersförtryck:** information om hur det kan yttrar sig och hur det kan påverka barnuppfostran.

Tillvägagångssätt

Projektet går ut på att utveckla befintligt utbildningsmaterial, från behovsanalys till färdigt resultat. Under projektets gång sammanställs fakta och erfarenheter i de aktuella ämnena. Sedan utvecklas nytt innehåll till utbildningen som stäms av med en referensgrupp som ger sina synpunkter. Materialet testas även med en deltagargrupp där deltagare och utbildningsledare får testa materialet och ge synpunkter. Under hela projekttiden tas materialet fram, testas, revideras och testas igen för att nå optimalt resultat.

Resultat

Inför projektet fanns en farhåga att det skulle bli svårt att utbilda om känsliga ämnen som hedersförtryck och gängkriminalitet. Under processens gång blev det däremot tydligt att kursdeltagarna uppskattade att få samtala om dessa ämnen i ett tryggt och strukturerat forum.

FOTO: EMMA SEKHON/SCANDINAV

Projektägare	Göteborgs stad
Beviljad summa	1 681 689 kr
Bidrag	§37
Projektid	2023–2024
Kontakt	Anders Boklund Ferreira anders.boklund@socialcentrum.goteborg.se goteborg.se

HÄRRYDA

Tillsammans mot arbete

Tillsammans mot arbete är en fortsättning på det tidigare projektet Mammor mot arbete, finansierat av §37a-medel. Det kan vara en utmaning att som nyanländ förälder fortsätta sin SFI-utbildning och komma in på arbetsmarknaden efter föräldraledigheten. Tillsammans mot arbete erbjuder därför insatser till nyanlända föräldrar under tiden de är hemma med små barn för att motverka isolering och underlätta övergången till arbete.

Projektets huvudsakliga fokus är att nå ut till föräldralediga mammor. Insatserna som anordnas riktar sig däremot till både mammor och pappor. Att engagera papporna kan ge kvinnorna bättre förutsättningar för att etablera sig på arbetsmarknaden på sikt.

Genom att erbjuda öppen förskola med språkträning och kulturtolkar får nyanlända föräldrar en plattform för att träna svenska, diskutera det svenska samhället och lära känna olika samhällsfunktioner.

Målet är att motverka bildandet av parallellsamhällen i kommunen genom att tidigt fånga upp nyanlända föräldrar i deras föräldraskap och introducera dem till kommunens ordinarie föräldraskapsstöd.

”En kulturdialog kan öppna upp för givande samtal och öka förståelsen för såväl svenska normer som andra länders normer. Svenska normer för föräldraskap behöver inte vara facit i alla lägen.”

Rezhna Alissio, projektledare Tillsammans mot arbete

Insatser

- **Språkträning:** I samarbete med civilsamhället erbjuds språkträning en timme i veckan, ofta genom spel och roliga övningar. Under tiden leker personalen med barnen så att föräldrarna kan delta fullt ut.
- **Erfarenhetsutbyte:** Tidigare nyanlända delar sina positiva erfarenheter av socialtjänsten, vilket ger värdefull insikt och visar att det finns goda exempel.
- **Matdagar:** Med jämna mellanrum samlas familjer för att laga mat från olika kulturer. Det blir både lärorika och inspirerande dagar.
- **Föräldragrupper:** Det anordnas föräldragrupper för mammor respektive pappor på olika språk. Där diskuteras föräldraskapet i Sverige och verksamheter såsom BVC, förskola och socialtjänst bjuds in.

FOTO: HÄRRYDA

Att nå pappor

Projektet har observerat att pappor inte deltar i föräldrastödsinsatser i samma utsträckning som mammor. Här är projektets tips att ändra detta:

- **Manliga förebilder:** När män deltar i lek och omvårdnad av sina barn på den öppna förskolan kan de hjälpa till att omdefiniera den vanliga uppfattningen om mäns roll som föräldrar.
- **Manliga kulturtolkare:** Att ha manliga kulturtolkare på plats kan fungera som stöd och inspiration för andra pappor med erfarenhet av att vara ny i Sverige.
- **Gemensamma aktiviteter** tillsammans med svenskfödda föräldrar, både mammor och pappor, skapar ett socialt sammanhang
- **Information om öppna förskolan** sprids i kommunens verksamheter och genom uppsökande insatser som går att rikta till de som inte självmant besöker öppna förskolan.
- **Pappor utan arbete:** pappor som är arbetslösa eller sjukskrivna bjuds in till språkträningen på öppna förskolan. Där kan de introduceras till öppna förskolan och få ett socialt sammanhang.

Projektägare	Härryda kommun
Beviljad summa	900 000 kr
Bidrag	§37a
Projektid	2024
Kontakt	Rezhna Alissio rezhna.alissio@harryda.se

Framgångsfaktorer:

- **Kulturtolkar på plats** ökar förtroendet för verksamheten då de kan erbjuda kvalitativ översättning och kan relatera till två kulturer.
- **Träffa målgruppen i ett annat forum:** projektledaren har tidigare arbetat som socialsekreterare och har därmed god erfarenhet av socialtjänstens arbete. Att möta målgruppen med den erfarenheten utan att vara myndighetsutövare gör det enklare att berätta om svenska myndigheter och få förtroende.
- **Dialog istället för pekpinnar.** Genom att förklara hur det svenska samhället fungerar och varför, ökar vi motivationen för integration.
- **Kulturdialog:** Vi arbetar med en heterogen grupp som sitter på många värdefulla erfarenheter. En kulturdialog kan öppna upp för givande samtal och ökad förståelsen för såväl svenska normer som andra länders normer. Svenska normer för föräldraskap behöver inte vara facit i alla lägen.
- **Närhet till BVC:** Den öppna förskolan ligger intill BVC, vilket ger nyanlända föräldrar möjlighet att introduceras till den öppna förskolan i direkt anslutning till sina besök på BVC.
- **Kontinuerlig och personlig kontakt:** Deltagarna får personlig inbjudan att besöka den öppna förskolan och där möter de samma personer varje vecka. Detta bidrar till en känsla av sammanhang och ökad tillit till kommunens verksamheter.

”Nu kan jag slappna av. Jag vet nu hur socialtjänsten fungerar och hur andra verksamheter som arbetar med barn fungerar. Jag känner inte rädsla så som jag kände förut.”

Deltagare i Tillsammans mot arbete

FOTO: HÄRRYDA

MARKS KOMMUN

Tillsammans för jobb och integration

Kommunen ingår i SKR:s projekt *Öppen förskola – tillsammans för jobb och integration* där de tar del av processtöd för att verkställa projektet Tillsammans för jobb och integration.

Kommunen har identifierat två centrala utmaningar:

1. Utrikes födda mammor besöker inte den öppna förskolan och
2. föräldraledigheten leder till avbrott i SFI-studier, vilket gör det lätt att tappa svenskakunskap och kan göra det svårt att börja SFI-studier igen efter föräldraledigheten.

Tillvägagångssätt

Genom att ha arbetsmarknadshandläggare och SFI-lärare på plats på öppna förskolan vill projektet bygga en tillit och relation till föräldralediga mammor. Syftet är att med ökad tillit sedan kunna underlätta övergången till arbete eller SFI-studier efter föräldraledigheten.

Nationell omfördelning: när länsstyrelser runt om i landet inte lyckas fördela hela statsbidraget kan den summa som blir kvar omfördelas till projekt som initialt fått avslag på grund av medelsbrist.

Projektägare	Marks kommun
Beviljad summa	287 386 kr från nationell omfördelning
Bidrag	§37
Projektetid	2024–2025
Kontakt	Malla Lindahl malla.lindahl@mark.se

SKÖVDE

Trygga föräldrar

På familjecentralerna i Skövde finns i dag inte tillräcklig språklig kompetens för att möta de behov föräldrar från särskilda språkgrupper har.

Tillvägagångssätt

Projektet anställer kulturtolkar utifrån de modersmål målgruppen önskar. Kulturtolkarna finns på familjecentralen och kan följa med när föräldrar möter personal från exempelvis BHV eller förskola.

Resultat

Kulturtolkarnas närvaro underlättar föräldrarnas möjligheter att delta i familjecentralernas verksamhet och ta del av det föräldrastöd som erbjuds alla invånare.

”Föräldrars möjlighet till föräldraskapsstöd, samarbete med förskola/skola samt delaktighet i barns skolgång begränsas när språkliga och kulturella skillnader skapar hinder. Detta påverkar direkt barnens möjligheter och skolgång.”

Trygga Föräldrar – Skövde

Projektägare	Skövde kommun
Beviljad summa	1 174 209 kr från nationell omfördelning
Bidrag	§37a
Projektetid	2025–2026
Kontakt	Birgitta Dahlqvist birgitta.dahlqvist@skovde.se

ÖCKERÖ

Trygga mötesplatser

Projektet vill skapa en inbjudande plats för målgruppen där de kan bygga sociala relationer och motverka ofrivillig ensamhet. Mötesplatsen ska vara en miljö där deltagarna känner sig trygga med att ställa frågor om sådant som de är osäkra på och som de annars kanske inte skulle fråga myndighetspersoner.

Att sam-
verka
med civil-
samhället!

Tillvägagångssätt

Två mötesplatser arrangeras varje vecka där deltagarna erbjuds språkträning och någon form av fysisk aktivitet. Under vinterhalvåret hålls simskola med efterföljande bastu och under sommarhalvåret diverse olika utomhusaktiviteter.

Samverkan

Projektet genomförs av Öckerö kommun i samarbete med föreningen ÖS!, som arbetar för att främja en lyckad integrering av nyanlända i kommunen. Projektledaren ansvarar för att koordinera aktiviteter, resurser och samarbetspartner. Föreningen ÖS! ansvarar för att genomföra träffarna. Projektledaren och ÖS! har löpande kontakt och avstämningsmöte en gång i månaden.

Projektägare	Öckerö kommun
Samverkanspartner	Föreningen ÖS!
Beviljad summa	300 000 kr
Bidrag	§37a
Projekttid	2024–2025
Kontakt	Kristofer Möller kristofer.moller@ockero.se

Tillsammans för integration

Projekt för och med nyanlända, asylsökande och ensamkommande barn i Västra Götalands län

Rapportansvarig: Birta Einarsdóttir och Anna Ahlborg

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, enheten för integrationsfrågor

Rapportnummer: 2025:04

Foto förstasida: Essunga, Ulricehamn, Härryda, Bengtsfors, Alingsås, Odlå din svenska

Länsstyrelsen
Västra Götaland